

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 7, 1984

Nr. 178

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

1984 m. vasario 13 d., apie 18 val., V. Lapienio bute, esančiame Vilniuje, Gelvonų g. Nr. 27-7, buvo padaryta krata tikslu surasti ir paimiti šmeižikiško turinio literatūrą bei jos dauginimo priemones. Kratai vadovavo Vilniaus miesto prokuratūros darbuotojas J. Čepulionis, kvieštiniai — Nijolė Jančiūtė, gyv. Vilniuje, Turistų g. Nr. 119-2, ir Daiva Tvarijonavičiūtė, gyv. Vilniuje, Studentų g. Nr. 39-223. Krata buvo daroma dalyvaujančių V. Lapienio žmonai Elenai Lapienienei. Patiam V. Lapieniui dalyvauti kratoje nebuvo leista. Tuo metu jis buvo laikomas Vilniaus KGB būstinėje. Kratos metu paimita:

1. Blanknotas su užrašu ant viršelio „Apriškimai. Atbanguoja kraujas“.
2. Blanknotas, prasidedantis rankraščiniu tekstu: „LKBK“ Nr. 1. 1972“.
3. Užrašų knygtė su ranka parašytais nurodymais, kaip laikytis tardymo metu.
4. Keturių lapų mašinraštis: „TSKP XXV-am suvažiavimui...“
5. 2 lapų kopija, rankraštis: „TSKP XXV-am suvažiavimui...“
6. Rankraštis, parašytas per kalkę: „Pagal tarybinę konstituciją...“
7. Bloknotas su adresais.
8. Mašinaraištinė brošiūra, pavadinama: „Mano gyvenimo kryžkelės“.
9. Kun. Alf. Svarinsko nuotrauka su užrašu: „Už Bažnyčią ir Tėvynę“ (8 egz.).
10. 1973 m. kišeninis kalendorius su rankraščiniais užrašais.
11. Rankraštis 1983 m. rašytas A. Janulio laiškas.
12. Sausuvinis su tekstu: „Smurtas gimdo neapy-

kantą“.

12. Sausuvinis su tekstu „Terorų kovoja“.
14. Trys pašto vokai, rašyti: A. Rasilienės, S. Butkienės, V. Lapienio ir R. Teresitės.
15. Pašto vokas ir atvirukas, kur siuntėjas nurodytas A. Janulis.
16. Popieriaus lapelis su tekstu: „Cha-Cha. Teisybės...“
17. Elektrografiniu būdu padauginta knyga: J. Tauronis „Aukso mintys“.
18. Keturius juostelės rašomajai mašinėlei.

Dar paimita visa eilė užrašų knygių, adresų, atskirų lapelių su įvairiais tekstais. Viso protokole nurodyta 45 punktai kratos paimtų daiktų.

1984 m. kovo 21 d. Vladas Lapienis paraiškė pareiškimą Lietuvos prokurorui bei saugumo komiteto pirmininkui:

1. „Vadovaudamasis tarybinės Konstitucijos 49 straipniu, norėjau parodyti valstybiniam organams tuos trūkumus, kuriuos pastebėjau, sužinojau, prisiminiau, būdamas parenginiame tardyme, teisme, persiunčiamuose kalėjimuose (lageriuose), tremtyje nuo 1976 m. spalio 20 d. iki 1981 m. liepos mėn. Tuo tikslu juoda raštyje buvau rašęs „Tarybinio kalinio memuarų“ metmenis. Panašiai savo laiku buvo rašę: Dostojevskis, B. Sruoga, Guzevičius, M. Moskauskienė ir daugelis kitų. Tačiau jų užbaigti ir pasiūsti tarybiniam organams nesusėjau, nes 1984 vasario 13 d. čekistai mane sulaukė ir saugumo komiteto tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tarytojas pulk. V. Liniauskas visus šiuos juoda raščius iš manęs paėmė.“

(Bus daugiau)

Kanados rinkėjai nušlavė liberalus

Toronto. — Kanados parlamento rinkimai antradienį davė nepaprastą pergalę pažangiai konservatorių partijai ir jos vadui Brian Mulroney. Partija laimėjo 211 vietų iš 282. Liberalai, kurie valdė Kanadą nuo 1963 m. su trumpa devynių mėnesių pertrauka 1979-80 m., turės parlamente 40 atstovų. Naujoji demokratų partija turės 30 atstovų, vienu mažiau, negu turėjo.

Naujoji vyriausybė pareigas pradės rugšėjo 17 d., kada įvyks prisaiškinimas. Didžiausias netikėtumas įvyko Quebec, kur paskutiniuose rinkimuose konservatoriai turėjo vieną atstovą. Dabar jie laimėjo 58 iš 75 vietų. Rinkimus pralaimėjo daug buvusių liberalų ministrų. Dabartinis liberalų vadovas ir premjeras John Turner pareigas perėmė birželio 30 d. Jis jeis istorijon kaip trumpiausią Kanadą valdęs premjeras. Jis tačiau laimėjo savo parlamento vietą kaip Britų Kolumbijos, Vancouverio rajono atstovas. Visoje vakarinėje Kanadoje buvo išrinkti tik du liberalai: buvęs premjeras Turner ir Axworthy iš Winnipeg.

Konservatorių vadovas pareiškė, kad svarbiausias jo uždavinys bus sumažinti nedarbą, infliaciją, aukštus bankų nuosimčius ir didė-

jančių biudžeto deficitą. Jis pagerins ryšius su JAV ir su NATO valstybėmis, padidins prekybą, atitaisyti liberalų padarytas klaidas, atstatys laisvą rinką, panaikins jos varžymus.

Mondale apie ginklų lenktynes

Salt Lake City. — Demokratų partijos kandidatas ir prezidento vietą Mondale savo kalboje Amerikos veteranų suvažiavime kritikavo prezidentą Reagana, kad jis menkas vadovas, nuvedęs Ameriką į branduolinių ginklų lenktynes. Mondale pažadėjo pirmą dieną, tapęs prezidentu, siūlyti sovietams branduolinių ginklų įšaldymą ir derybas. Perėmęs valdžią, Mondale sustabdys ginklų bandymus ir siūlytų sovietams per šešis mėnesius prisijungti ir sustabdyti savo bandymus. Jei sovietai atsisakys susitikti ir derėtis, jis vėl atgaivintų ginklų gamybą.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba respelbė, jog Pietinės Afrikos respublikos naujoji konstitucija priešinga JT chartai ir bus laikoma negaliojančia, nes neduoda balsavimo teisės juodiesiems piliečiams. Nuo balsavimo taryboje susilaikė Amerika ir Britanija.

Kanados konservatorių partijos vadovas Brian Mulroney su žmona Mila ir sūnum džiaugiasi laimėjus parlamento rinkimus.

Izraelio partijos baigia derybas

Jeruzalė. — Premjeras Shamir vėl turėjo ilgą pasitarimą su numatomu premjeru Peres'u. Vis dar bandoma sudaryti abiejų didžiųjų partijų vyriausybę. Derybos vyksta dėl ministrų vietų. Į derybas įjungti abiejų partijų teisiniai ekspertai. Bandoma suderinti politinius skirtumus.

Koalicijos planams smūgi sudavė šeši darbiečių kairiojo sparno Mapam atstovai. Jie pareiškė neremę tokios vyriausybės, kurioje bus Likudo atstovai. Kai kuriuos Likudo ministrus Mapam dar galėtų toleruoti, tačiau buvusio gynybos ministro Ariel Sharono — jokių būdu neprisims.

Sharonas paskutiniu metu vėl supykino kairiuosius politikus, paskelbdamas spaudoje nuomonę, kad ne tik Vakarais krantas turi likti Izraelio rankose, bet vieną dieną reikėtų pagalvoti apie žydų sodybas ir rytiniame Jordano upės krante, kuris šiandien yra Jordano karalijos rankose.

Derybos tarp Likudo ir Darbo partijos vyksta toliau. Ginčai kilo dėl naujų žydų gyvenviečių okupuotose arabų žemėse. Kairioji darbo partija nutarė sustabdyti naujų sodybų statybą.

Valdžiusi Likudo gruputė planuoja užbaigti pradėtus statyti pastatus ir pastatyti jau vyriausybės nutartas 26 naujas gyvenvietes. Sunkumų sudarė ir klausimai, kas vadovaus koalicinei vyriausybei. Darbo partija siūlė pirmą išrinkti premjeru darbiečių vadą Peres, kuris po 25 mėnesių perduotų premjero pareigas Likudo Shamirui. Likudas siūlė premjerą keisti po vienerių metų. Be to, Likudas reikalavo gynybos ministerio vietos. Darbietis Rabinas, buvęs premjeras, kuriam numatyta gynybos ministerio vieta, esąs labai nusistatęs prieš sodybų statybą Vakariniame krante ir reikalauja jas sustabdyti.

Jei partijoms nepavyks susitarti, prezidentas po rugšėjo 16 d. prašys Likudo partijos vadą pabandyti s laryti kabinetą. Jei ir tas n avyktų, prezidentas paleis naujai išrinktą parlamentą ir paskelbė naujus rinkimus.

Paskutiniame partijų vadų pasitarime susitarta sudaryti kabinetą iš 20 ministrų, po 10 iš kiekvienos partijos. Skubiems reikalams svarstyti nartata turėti mažesni

„vidaus kabineta“. Dviejų didžiųjų partijų valdžia turėtų parlamente 85 atstovus (iš 120 parlamento narių). Tokios stiprios daugumos Izraeliui ir reikia būtinioms ekonominėms reformoms, didžiulės infliacijos sustabdymui.

Jau susitarta, kad Peres bus premjeru pirmuosius 25 mėnesius. Shamiras per tą laiką bus vicepremieras ir užsienio reikalų ministeris. Po 25 mėnesių Shamiras ir Peres'as pasikeistų vaidmenimis. Per visą valdžios terminą gynybos ministru liktų svarbus darbo partijos atstovas, buvęs premjeras Rabinas. Tačiau jo pavaduotoju būtų Likudo narys ir jam tektų prižiūrėti žydų statomas arabų žemėse gyvenvietes.

Abi didžiosios partijos susitarė ištraukti iš Libano Izraelio kariuomenę, tačiau kariuomenės štabas pareiškė, kad atsitraukimas užtruktų apie 6 mėnesius, o gal ilgiau. Dvi religinės partijos kovoja dėl religijos ministerijos, nes ji turi nemažą įtaką ir gauna daug lėšų.

Pietų Afrika turės prezidentą

Johannesburg. — Pietų Afrikos respublikos premjeras Pieter Botha, pagal naująją šalies konstituciją, tapo pirmuoju egzekutyviniu valstybės prezidentu. Juodųjų rajonuose uždarytos parduotuvės, mokyklos uždarytos, nes jas mokiniai boikotuoja, protestuodami prieš „reformas“, prieš naują konstituciją, kuri nė kiek nepakeitė, bet dar sustiprino, apartebeidė nuostatus.

Eritrėjos sukilėliai skelbia užėmę Etiopijoje Senafė miestą, sumušė ten buvusią kariuomenės igulą. Kova dėl Eritrėjos nepriklausomybės vyksta jau 23 metus. Paskutiniu metu Etiopijos jėgoms buvo suduoti stiprūs smūgiai.

Automobilių darbo unija paskelbė, jog šiais metais, jei nebus susitarta su darbdaviais, streikas bus nukreiptas prieš dvi didžiausias bendroves: General Motors ir Fordą. Streikas gali prasidėti rugšėjo 15 d.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Libano vyriausybės narys, sunių sekto atstovas Salim Hoss liko gyvas, nors greta jo automobilio sproguosi bomba užmušė soferį ir du sargybinius. Šrapneliai švietimo ir darbo ministrį Hoss lengvai sužeidė.

— Rytų Vokietijoje nuo širdies atakos mirė sovietų premjero pavaduotojas Leonid Kostandov, 68 m. Jis bus laidojamas Maskvos Raudonojoje aikštėje.

— Septyni Indijos sikhai, kurie buvo pagrobę Indijos keleivinį lėktuvą Jungtinio Arabų Emirato buvo sugrąžinti Indijon. Amerika atsisakė juos priimti, nenorėdama skatinti oro piratų.

— Romoje vyksta tarptautinis religijos laisvės suvažiavimas. Lenkijos atstovai protestavo dėl suvažiavime rodyto filmo apie tikėjimo persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Filme „Žvakė vėjyje“ („Candle in the Wind“) rodomi pasikalbėjimai su sovietų emigrantais ir disidentais.

— Rugšėjo mėnesį New Yorke Kinijos užsienio reikalų ministeris susitiks su sovietų Gromyka. Rugšėjo 18 d. prasidės 39-toji Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja. Kinija paskelbė, kad šiais metais vienerių metų studijų ir Maskvą vyks 70 kinų studentų. Tiek pat sovietų studentų atvažiuos studijuoti į Kiniją.

— JAV vyriausybė už eksporto taisyklių laužymą nubaudė Digital Equipment Corp. 1.5 mil. dol. bauda. Bendrovė tarp 1981 rugpiūčio ir 1983 vasario mėn. eksportavo į Sovietų Sąjungą aukštos technologijos 52 aparatus. Prekyba vyko per Vakarų Vokietijos tarpininkus.

— Zimbabvės premjeras Mugabe kaltino JAV vyriausybę, kad ji drąsinanti Pietų Afrikos agresiją prieš kaimynines valstybes, vilkinanti Namibijos nepriklausomybės klausimą.

— Trys sovietų kosmonautai sumušė pasaulinį erdvėje skridimo rekordą. Jie pakilo „Saliut 7“ erdvės stotį dieną prieš Andropovo mirtį, vasario 8 d.

— Trys Nikaragvos laisvės kovotojų organizacijos nutarė Kostarikoje suderinti savo karinius ir politinius veiksmus. Revoliucinė demokratine santarvė, veikianti iš Kostarikos; Nikaragvos demokratinės jėgos, veikiančios iš Honduro ir indėnų Misura, sudaryta iš Miskito, Suma ir Rama genčių, ateityje derins savo veiklą prieš prokomunistinę sandinistų valdžią.

Igor Andropov, mirusio sovietų komunistų partijos vado Jurio Andropovo sūnus, buvo Madrido Europos Saugumo ir Kooperavimo suvažiavime sovietų delegacijos narys. Dabar jis paskirtas sovietų ambasadorium Graikijoje.

Uždraudė vokiečiui vykti į Boną

Bona. — Kaip jau rašėme, nieko neišėjo. Honeckeriui buvo primintas Čekoslovakijos Dubček'o likimas, priminta, kad Rytų Vokietijoje stovi daug sovietų divizijų. Maskvos propaganda dažnai panaudoja Vakarų Vokietijos grėsmės argumentą nepaklusniems savo satelitams pagąsdinti. Sovietai pagrasina, kad, jei Varšuva ar Praga neklusys Maskvos, ji nebegins jų nuo vokiečių. Bonos politika jau daug metų laikosi pažūros, kad Europos sienos nebus legaliai tikros, kol Maskva nepasirašys taikos sutarties. Maskva atsisako jau 40 metų kalbėti apie taikos derybas ar sutarties pasirašymą. Prieš 10 metų V. Vokietija nutarė, kad artimoje ateityje sienos nesikeis, todėl buvo pasirašyti susitarimai su Sovietų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija. Dabartinės sienos buvo pavadintos Helsinkio sutartyje 1975 m. „Jėga nekeičiamomis“, tačiau dabar vis dažniau keliamas klausimas, kad tas sienas reikėtų peržiūrėti. Prezidentas Reaganas irgi pareiškė, jog Amerika nepritaria tokiom Jaltos sutarties interpretavimui, kuris teigia, kad Jalta padalijo Europą į įtakos zonas, Europą suskaldė.

Neseniai V. Vokietijos krikščionių demokratų partijos atstovas parlamente Helmut Sauer sukėlė Maskvoje pagiežą, pasakydamas, kad „vokiečių klausimas lieka atviras, siena Oderiu-Neise „negalutinė“ ir ją reikia peržiūrėti. Jis kalbėjo apie „mūsų žemes Rytuose“, apie „mūsų tėvynę 1937 metų sienose“.

Ok. Lietuvoj mirė kun. J. Baikauskas

Klaipėdos ligoninėje rugpiūčio 25 d. staiga mirė vietinis altaristas kun. Jonas Baikauskas. Veliomis buvo sulaukęs 80 metų amžiaus. Kunigu įšventintas 1930 m. prieš ketverius metus paminėjęs kunigystės 50 metų jubiliejų. Kunigo Jono Baikausko laidotuvas įvyko rugpiūčio 28 d. Klaipėdoje. Tai jau 17-tas šiomet Lietuvoje ir 3-tas Telšių vyskupijoje miręs kunigas. Telšių vyskupijoje ir Klaipėdos prelatūroje yra jau daugiau kaip 50 parapijų, kurios neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamos iš kitur. Kokia plati darbo dirva, galima spręsti iš šių kelių duomenų. Telšių apaštalinis administratorius vysk. Antanas Veličius šią vasarą Tauragėje Sutvirtinimo sakramentą suteikė 2450-čiai asmenų. Varniuose — 664-iam asmeniui. Panašios vaikų ir jaunimo minios buvo Plungėje, Kretingoje, Telšiuose.

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos valdžios spaudos ryšininkas J. Urban pasakė korespondentams, kad vyriausybė planuoja įstatymą, kuris leistų ištremti prieš valstybę kovojančius asmenis. Teisininkai dirba kartu su vidaus reikalų ministru C. Kiszczak. Stebėtojai mano, kad, užuot laikiusi kalėjimuose režimo priešus, Lenkijos valdžia mieliau juos ištremtų į užsienį. Jų tarpe būtų ir 11 „Solidarumo“ organizacijos vadų.

Urban pasidžiaugė, kad rugpiūčio 31 d. buvo suimta tik 138 žmonės. Tą dieną lenkai minėjo „Solidarumo“ įsteigimo metines. Pernai ta patia proga reikėjo areštuoti 1,472 žmones, o 1982 m. — apie 3,000. Tas rodo, pasakė Urban, kad Lenkijoje padėtis normalėja, demonstracijos pranyko, stabilizavimas daro pažangą.

— Pietų Afrikos juodųjų riaušėse žuvo 14 žmonių.

Maskvos propaganda dažnai panaudoja Vakarų Vokietijos grėsmės argumentą nepaklusniems savo satelitams pagąsdinti. Sovietai pagrasina, kad, jei Varšuva ar Praga neklusys Maskvos, ji nebegins jų nuo vokiečių. Bonos politika jau daug metų laikosi pažūros, kad Europos sienos nebus legaliai tikros, kol Maskva nepasirašys taikos sutarties. Maskva atsisako jau 40 metų kalbėti apie taikos derybas ar sutarties pasirašymą. Prieš 10 metų V. Vokietija nutarė, kad artimoje ateityje sienos nesikeis, todėl buvo pasirašyti susitarimai su Sovietų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija. Dabartinės sienos buvo pavadintos Helsinkio sutartyje 1975 m. „Jėga nekeičiamomis“, tačiau dabar vis dažniau keliamas klausimas, kad tas sienas reikėtų peržiūrėti. Prezidentas Reaganas irgi pareiškė, jog Amerika nepritaria tokiom Jaltos sutarties interpretavimui, kuris teigia, kad Jalta padalijo Europą į įtakos zonas, Europą suskaldė.

Neseniai V. Vokietijos krikščionių demokratų partijos atstovas parlamente Helmut Sauer sukėlė Maskvoje pagiežą, pasakydamas, kad „vokiečių klausimas lieka atviras, siena Oderiu-Neise „negalutinė“ ir ją reikia peržiūrėti. Jis kalbėjo apie „mūsų žemes Rytuose“, apie „mūsų tėvynę 1937 metų sienose“.

Ok. Lietuvoj mirė kun. J. Baikauskas

Klaipėdos ligoninėje rugpiūčio 25 d. staiga mirė vietinis altaristas kun. Jonas Baikauskas. Veliomis buvo sulaukęs 80 metų amžiaus. Kunigu įšventintas 1930 m. prieš ketverius metus paminėjęs kunigystės 50 metų jubiliejų. Kunigo Jono Baikausko laidotuvas įvyko rugpiūčio 28 d. Klaipėdoje. Tai jau 17-tas šiomet Lietuvoje ir 3-tas Telšių vyskupijoje miręs kunigas. Telšių vyskupijoje ir Klaipėdos prelatūroje yra jau daugiau kaip 50 parapijų, kurios neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamos iš kitur. Kokia plati darbo dirva, galima spręsti iš šių kelių duomenų. Telšių apaštalinis administratorius vysk. Antanas Veličius šią vasarą Tauragėje Sutvirtinimo sakramentą suteikė 2450-čiai asmenų. Varniuose — 664-iam asmeniui. Panašios vaikų ir jaunimo minios buvo Plungėje, Kretingoje, Telšiuose.

Padėtis Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos valdžios spaudos ryšininkas J. Urban pasakė korespondentams, kad vyriausybė planuoja įstatymą, kuris leistų ištremti prieš valstybę kovojančius asmenis. Teisininkai dirba kartu su vidaus reikalų ministru C. Kiszczak. Stebėtojai mano, kad, užuot laikiusi kalėjimuose režimo priešus, Lenkijos valdžia mieliau juos ištremtų į užsienį. Jų tarpe būtų ir 11 „Solidarumo“ organizacijos vadų.

Urban pasidžiaugė, kad rugpiūčio 31 d. buvo suimta tik 138 žmonės. Tą dieną lenkai minėjo „Solidarumo“ įsteigimo metines. Pernai ta patia proga reikėjo areštuoti 1,472 žmones, o 1982 m. — apie 3,000. Tas rodo, pasakė Urban, kad Lenkijoje padėtis normalėja, demonstracijos pranyko, stabilizavimas daro pažangą.

— Pietų Afrikos juodųjų riaušėse žuvo 14 žmonių.

KALENDORIUS

Rugšėjo 7 d.: Augustalis, Regina, Barintas, Reda.
Rugšėjo 8 d.: Šv. Marijos Gimimas. Gerutis, Daumantė.
ORAS
Saulė teka 6:21, leidžia 7:16.
Debesuota, su pragiedruoliais, temperatūra dieną 80 L, naktį 65 l.

SPORTO APŽVALGA

Slidinėjimas

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ ŽIEMOS OLIMPIADA

Viduryje žiemos, rugpjūčio 4 d., Australijoje įvyko kroso, slalomo ir didžiojo slalomo varžybos netoli Melbourne, Mt. Buller kalnuose. Rinkosi liet. slidininkai iš arti ir toli: Melbourne, Canberros, Sidneyjaus, Pertho, Los Angeles, San Francisco ir Clevelando.

Melbourne „Neringos“ slidininkų klubo komitetas, vadovaujamas Vivos Aleksos, pravedė Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sporto sąjungos (ALFASS) varžybas sklandžiai ir įdomiai. Slidininkams iš Jungtinių Amerikos Valstybių sniegas atrodė pavasariškas ir minkštas, tačiau neįprastos sąlygos nepakenkė tinkamai varžytis.

Varžybos prasidėjo krosu, kurį ALFASS Australijoje surengė pirmą kartą. Rengėjai prieš varžybas lyg ir abejojo kroso pasisekimu Australijoje. Pirmą vietą atiteko R. Baltučiu iš Victorijos, o svečias iš Clevelando Marius Juodišius, nors ir puolęs keletą kartų, laimėjo trečią vietą. Dalyvavo 8 kroso slidininkai.

Slalomas ir didysis slalomas vyko pasigėrėtinais sklandžiais, nes du slalomai ir du didieji slalomai vyko keturiose skirtingose trasose ir sudėtiniai laikai buvo išvedami nustatyta taisyklėmis, panašiai, kaip desimtkovė. Jau prieš varžybas du kandidatai buvo numatomi į pirmą vietą. Tai Algis Vaitiekūnas, Melbourne „Neringa“ ir Viktoras Bagdonas, Sidneyjaus „Kovas“. Šie du puikūs slidininkai jau daugelį metų varžosi ir pakaitomis pasiima pirmas vietas. Šiais metais pirmavo A. Vaitiekūnas surinkęs 196,12 taškus. 1 v. — V. Bagdonas — 189,94; 3 v. — P. Anulis — 183,80 iš Melbourne; 4 v. — V. Čiurlionis —

181,30 iš Clevelando; 5 v. — J. Mašanauskas — 177,66 iš Melbourne; 6 v. — A. Gružauskas — 177,26 iš Melbourne; 7 v. — D. Raulinaitis — 176,98 iš San Francisco; 8 v. — A. Mainelis — 174,19 iš Clevelando; 9 v. — L. Raibys — 172,21 iš Los Angeles; 10 v. — J. Liutikas — 172,17 iš Sidneyjaus. Alpinistinėse varžybose dalyvavo 49 asmenys.

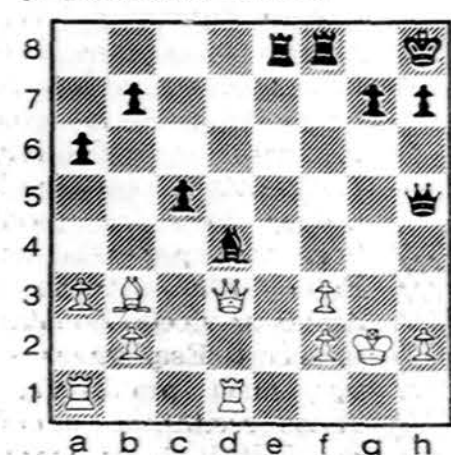
Moteryų klasėje šį sykį labai stipriai pasirodė melbourniškos, atiduodamos tik 7-tą ir 9-tą vietą Sidneyjaus „Kovui“: 1 v. — A. Mikolajūnaitė — 171,68; 2 v. — A. Anulytė — 156,84; 3 v. — L. Rubaitė — 147,25; 4 v. — D. Tamašauskaitė — 146,68; 5 v. — M. Vaitiekūnaitė — 144,91; 6 v. — R. Makaravičiūtė — 143,38; 7 v. — U. Kazokaitė — 135,09; 8 v. — L. Bielskytė — 120,83; 9 v. — P. Patupienė — 115,03; 10 v. — L. Gružauskaitė — 107,84.

Vakare kalno papėdėje susirinko arti 100 asmenų „Neringos“ slidininkų klubo nuosavuose namuose išgirsti dar nežinomų dienos rezultatų. Prieš vakarienę ir šokius buvo įteikti medaliai (varžybų rengėjai medalių nepasiskaitė). Jie buvo išlieti tik šioms varžyboms ir pilnai atitiko Australijos lietuvių 16-tosios žiemos olimpiados šauniam vardui. Pagerbti ir apdovanojami medaliais buvo įvairių klasių laimėtojai (berniukai iki 13 metų, mergaitės iki 18 m., jaunuoliai iki 18 m., moterys, vyrų, veteranų vyrų virš 45 m., veteranų moterys). Iškiliausiu slidininku gavo pereinamas taures. Slidinėjimo varžybos Australijoje sutraukia didžiausius varžovų skaičius mūsų išeivijoje, nors liet. kolonijos mažos ir sniegas kalnuose nepastovus. V.C.

Juozas Vaitiekūnas ir jo sesuo Mikė Vaitiekūnaitė lygiagrečio slalomo trasose Mt. Buller kalnuose Australijoje vykusiose lietuvių slidinėjimo varžybose.

Nustatyti ar šachmatininkas pakankamai stipriai žaidžia, kad galėtų dalyvauti šiose varžybose, buvo paskelbtas galvosūkis, kurį teisingai išsprendė R. Sidrys ir V. Vitkauskas. Tai buvo pabaiga Dusingo-Jurksaitis dvikovos, kuri 1947 m. buvo sužais-ta Watenstedte, Vokietijoje, ir paskelbta K. Skėmos redaguojame „Mūsų Šachmatuose“. G. Jurksaitis sužaidė:

24. ...Be8-e3!
25. Vd3-c2 Vh5-f3
26. Kg2-g1 Be3-e2

ir baltieji pasidavė. Šachmatininkai, kurių USCF įvertinimai viršija 1500, ir kurie prižada išstėsti, gali drąsiai registruotis žaisti šiose šachmatų varžybose, kuriose išeivijos šachmatininkų vienetą kovos su ok. Lietuvos šachmatininkų vienetu. Registracija baigiasi rugsėjo 20 d. Rašyti Andriui Kulikauskui, 7311 Douglas Cir., La Palma, CA 90623.

Šachmatininkai prašomi pasisakyti, kaip pavadinti šias varžybas. Iki šiol yra buvę pasiūlyti „Lietuvos Žirgo“, „Gintarinio Žirgo“, „Vytauto Žirgo“, ir „Gedimino Bokšto“ vardai.

T. Bullockus ruošiasi tarptautinės korespondencinių šachmatų federacijos suvažiavimui Puloje, Jugoslavijoje. Jis aštuntą kartą atstovaus JAV ICCF suvažiavime. Parnai Poznanėje, Lenkijoje, jį išrinko ICCF viceprezidentu ketveriems metams. T. Bullockus pabus savaitę Jugoslavijoje ir savaitę Vakarų Vokietijoje.

Pakviestas dalyvauti suvažiavime Pasaulio pirmenybių laimėtojas V. Palčiauskas, kuriam tarnybos reikalai neleidžia dalyvauti, paprašė, kad T. Bullockus praneštų, kad jisai dalyvaus XII-osie korespondencinėse pasaulio pirmenybėse. Dar nei vienam šachmatininkui nepasisėdė dukart laimėti pasaulio pirmenybes.

Antanas (Tony) Zasada, lietuvių kilmės pasižymėjęs irklininkas, atstovavo Kanadai Los Angeles vykusioje Pasaulinėje olimpiadoje.

nebuvo nušvilptas išleptintų italų žiurovų, kai jo vienos pasuotės prie vartų nepaėmė vėliau atbėgęs kitas italas žaidėjas. Pats Rummenigge jau pažadėjo Italijoje įmušti penkiolika įvarčių, gi italai iš jo nori dvidešimties. Taigi, futbolo žaidėjas Italijoje daug mokama, bet ir daug iš jų reikalaujama. Praėjusiam sezone Italijos futbolo pirmenybėse daugiausia įvarčių įmušė ne italas, o garsusis prancūzas M. Platini (Turino „Juventus“).

Italija
Italų SSC Neapolio futbolo klubas, kuris senesniai nupirko argentinietį D. Maradona, brangiausiai futbolo žaidėją pasaulyje, už maždaug 7,857,000 dolerių, per dvi dienas iš anksto pardavė 40,000 bilietų šio klubo futbolo komandos rungtynėms. Tuo būdu buvo papildyta SSC Neapolio kasa maždaug 7,143,000 dolerių; kitus (20,000) bilietus irgi jau baigia išparduoti. Ta proga į Neapolio stadioną kiek anksčiau buvo susirinkę 80,000 italų žiurovų pasveikinti naują savo komandos narį D. Maradona. Čia jis jaunių rungtynių antrame puslaikyje teisejavo sukeldamas 80,000 italų žiurovų tarpe didžiulę džiaugsmo bangą...

Prancūzija
Prancūzijos valstybinės futbolo rinktinės treneris — vadovas M. Hidaigo, kurio vadovaujama Prancūzija pirmą kartą išsikovojo Europos futbolo meistro titulą ir taurę 1984 m. Prancūzijoje, aukšnio medaliu už tai negavo. UEFA šiam įvykiui prisimin-ti buvo pagaminusi net dvidešimt aukso medalių, bet visi jie atiteko prancūzams futbolo rinktinės žaidėjams, o treneriui — vadovui medaliu nebėliko... Jis vis dar kovuoja už lygias teises trenerio su žaidėjais.

JAV
JAV futbolo rinktinė spalio 6 d. žais kvalifikacines rungtynes prieš olandų Antilles, kad kvalifikuotis 1986 m. Pasaulio futbolo pirmenybėms, įvyksiančioms Meksikoje. Kvalifikacines rungtynes įvyks „Bush“ stadione St. Louis mieste, kur futbolas (soccer) yra labai populiarus sportas vietinių gyventojų tarpe. Šios rungtynės bus rodomos per televiziją JAV-ėse.

Chile
1985 m. Pasaulinės jaunių futbolo pirmenybės įvyks Chileje. Šis kraštas buvo pasirinktas nežiūrint svarių abejonių tik vienai Chilės futbolo sąjungai užsiangazavus jas pravesti savame krašte. Kitos, 1987 m. Pasaulio jaunių futbolo pirmenybės yra paskirtos praveisti Sovietų Sąjungoje. Primintina, kad ir toliau uždraustos valstybinėse rinktinėse žaidėjų sportinių marškinėlių reklamos, įskaitant ir draugiškas rungtynes.

Tarpvalstybinėse rungtynėse
Bandomosiose tarpvalstybinėse rungtynėse Kolumbija netikėtai įveikė Argentiną 1-0. Kitose Meksika įveikė Vengriją 2-0, o su Švedija Meksika sužaidė lygiomis 1-1. Vengrija taip pat įveikė Šveicariją 3-0.

V. Kriškiūnas

AŠAROS — TIK DIEVUI

Akys turėtų tarnauti tiesiai ir teisingumui, nes už jų stovi Dievas. O juk, anoto vienos mistikės, ašaros priklauso tik Dievui, ir kai dėl ko kito verkiama, tai be reikalo ašaros eikvojamos. Ašaros tarnauja tiesiai, nes kai jau žodžiai nieko nepadaid, tada akys prabyla.

Alfonas Grauslys

Australietis Algis Vaitiekūnas slalomo varžybose rugpjūčio 4 d. Australijoje vykusiose žiemos sporto rungtynėse.

Nuotr. Marijus Juodišius

Sachmatai

RUOŠIANTIS KORESPONDENCIŲ VARŽYBOMS

Keleri metai kaip T. Bullockus praveda korespondencines World Cup V šachmatų varžybas. Antrame rate tebežaidžia vilniečiai L. Rozentalis, R. Sutkus, marijampolietis J. Stanulis, ir pats T. Bullockus, kuris gyvena Canoga Parke, Kalifornijoje.

T. Bullockus susidomėjo Lietuvos šachmatininkų

pasiūlytomis korespondencinėmis varžybose ir užsirašė žaisti išeivijos komandoje. Išeivijos komandos kapitonas V. Palčiauskas aplamai patenkintas komandos sudėtimi. Užsiregistravo dvidešimt. Užsiregistravo dvidešimt šachmatininkų: T. Atkocaitis, A. Baltutis, T. Bullockus, D. Ceponis, L. Foch, K. Jakštas, A. Kulikauskas, E. Kulikauskas, J. Kulikauskas, P. Okas, P. Palaitis, W. Palaitis, V. Palčiauskas, W. Shakalis, V. Sidrys, C. Šilkaitis, V. Šnapštys, G. Vasiliauskas, V. Vitkauskas, D. Wajckus.

KĄ VEIKIA TED BULLOCKUS

Ted Bullockus laimėjo JAV-ų Neregijų pirmenybes 4, 5, 5. Dvidešimt keturi mažaregiai šachmatininkai dalyvavo Lion's draugijos surengtose pirmenybėse.

Nors T. Bullockui pripažinamos neregijų teisės, jisai pakankamai mato ir gali žaisti šachmatais nečiupinėdamas figūrų. „Bile tik gerai apšviesta, atstumas vienodas, ir figūrų bei lange-lių spalvos ryškios“.

Paskutiniame rate T. Bullockus, 66 m., sužaidė su praeitų metų nugalėtoju J. Kennedziu, 18 m. Šis aštuoniolikametis žaidžia kaip ekspertas, nors jis vos mato, vos girdi, ir nejudina riešų. Indianos jaunuoliui iš pradžių nerūpėjo užsitikrinti pirmą vietą ir jis atmetė Kalifornijos lietuviu pasiūlytas lygia-sias. Vaikinas vėliau gailė-josi, nes jis pralošė ir pasidalino antrą vietą 4-1.

T. Bullockus senesniai vedė, ir žmona jį nuvežė į pirmenybes, kurios vyko Findlay, Ohio. Po pirmenybių nugalėtoju pasigėrėjo jaunosios giminės Visconsine. Grįždami jaunavedžiui uždėšė Las Vegas, kur T. Bullockus, lošdamas dvidešimts viena, išlošė pakankamai pinigų, kad sumoktėti medaus mėnesio išlaidas.

Futbolas svetur

V. Vokietija

Vakarų Vokietijos 1984 m. geriausiu futbolo žaidėju buvo išrinktas jų valstybinės rinktinės vartininkas H. Schumacher, (FC Koeln), gavęs 266 balsus iš galimų 706 balsų. Antroje vietoje liko islandietis A. Sigurvinnson, vidurinio lauko žaidimo vedėjas V. Vokietijos futbolo meistro VFB Stuttgart komandoje. Jo pasuotės ir staigūs reagavimai įvairiose situacijose yra tokie, kokius vokiečiai žaidimo vedėjai šiuo metu pasigenda.

Islandietis A. Sigurvinnson kilęs iš gaizerių krašto — vokiečių vadinamas „Ledynuotos jūros Zico“, dėl šio šiaurietiško brazilško žaidimo būdo. Jis labai imponuoja V. Vokietijos žiurovams. Trečioje vietoje liko R. Voeller (Werder Bremen) garsėjantis vokiečių futbolo puolėjas. K. H. Rummeingge (F.C. Bayern) Milano „Inter“, vokiečių rinktinės kapitonas, praėjusiam sezone įmušęs V. Vokietijoje daugiausia įvarčių, gavo tik 17 balsų ir atsidūrė tik šeštoje vietoje. Jis dabar italų Milano „Inter“ nupirktas už 10 milijonų markių. Po ilgų treniruočių Italijoje, vienoje draugiškose rungtynėse vos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitatimui už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

NEGRIAUK KITŲ LAIMĖS
Kas sugriauna svetimą dangų, tas sau pasistato pragarą. Toks jau yra žemėje nematomas teisingumo įstatymas.
Stelzhammer

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5, antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akišerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepią, skambinti 374-8004
Pirma ligoninių pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

e-132 S. Kedzie Ave. Chicago WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
3540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Reiz. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 6-5533
DR. FRANCIS MAŽIUKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St. 444
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-6-30; antr. 12-6-30 p. p. iki 10:30; treč. 12-6-30 p. p. iki 10:30

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
— CHIRURGIJA
e-132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mi. į vakarus nuo Marshall Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
Kalba lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 p.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų.
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „ansvering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGIJA
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIŽINA
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

REMIAME SAVUOSIUS

„Dirvos“ rugpjūčio 16 d. nr. Vytautas Meškauskas taip pakadena du vedamuosius, pasirodžiusius „The Observer“ laikraščio 3-4 nr.:

„Abejonių sukelia ir veda-mieji. Viename jų paskutiniam Nr., lyg kas nors būtų prašęs ar klausęs, atsisakoma ką nors rekomenduoti į prezidentus ir iš kalno nežadama paremti *lietuvių* kandidatų-jančių į kovą nors mažesnę postą, jei tokių atsirastų. Girdi, turi nulemti ne *šovinizmas*, bet kandidato kvalifikacijos!“ (pabraukimai V. Meškauskos).

V. Meškauskas mano, kad niekas indorsacijų iš mūsų laikraščių nepašo, bet iš kur jis tai žino? Imkime, pvz., „Drauga“. Kiekvienais rinkimais metais pro mūsų pastato duris žengia paradas amerikiečių kandidatų ar jų atstovų, prašančių pasimatyti su redaktorais, atnešančių savo propagandinės literatūros, užsakančių apmokamus skelbimus. Ta proga iš jų pušės visomet teiraujamas, ar „Draugas“ praktikuoja kandidatų indorsacijas. Dar daugiau tokių pasiteiravimų būna telefonu. Ir to klausia ne tik patys kandidatai ar oficialūs jų rinkiminių komitetų atstovai, bet ir eiliniai jų rėmėjai iš mūsų skaitytojų tarpo.

I tokius pasiteiravimus „Draugas“ visuomet atsako, kad ne, mes oficialiai jokių kandidatų nerekomenduojame. Jeigu teiraujantis toliau klausia, kodėl ne, mes pasakome ir priežastį. Visų pirma, bent „Draugas“ tai afišuojasi „laisvojo pasaulio lietuvių dienraščiu“, ir iš tiesų jis turi prenumeratorių visuose pasaulio kontinentuose. Todėl šio tokio balanso ir skaitytojų interesų vienodo traktavimo sumetimais mums tektų atitinkamai domėtis ir kiekvieno krašto, kur tik yra didesnis mūsų skaitytojų būrys, politiniais rinkimais. Aišku, tam mes neturime nei galimybių, nei išteklių. Net ir apsiribojant JAV, kur gyvena mūsų skaitytojų dauguma, išsibarsčiusi po visas 50 valstijų, atsistojama prieš klausimą: kurių valstijų ir kurių postų kandidatų svarstyti tam oficialiam rekomendavimui? Net jeigu paimtume tik tas 16 valstijų, kur turime bent po kelis šimtus prenumeratorių, jų kiekvieni jie vyksta daugiau nei šimtas atskirų rinkiminių konkursų. Atmetus visus grynąs lokalinius ir mažareikšmius, vis tiek kiekvieni valstijoj dar liktų apie pora tuzinų svarbesnių. Padaryti tinkamai motyvuotus rekomendacinius sprendimus ir šiuo atveju mums būtų neįmanoma. (O remtis tik kieno nors greičiau prie mūsų prisukusio atsiktinai pakurstymo — būtų nerimta).

Jeigu būtume teritorinis laikraštis, kaip dauguma pasaulio dienraščių, tai dalykai atrodytų kitaip. Tuomet gal turėtume atsakomybę domėtis bent svarbesniais rinkiminiais konkursais, vykstančiais toje teritorijoje, kurios skaitytojus aptarnaujame. Bet „Draugas“ — ne teritorinis laikraštis. Jis skaitytojus buria ne teritoriniu, o tautinės priklausomybės pagrindu, taigi nepaisant, kur skaitytojai begyventų. Kvepėti provinciskai, jei mes pateiktume savo indorsacijas tik, pvz., Illinois valstijoje vykstančių rinkiminių konkursų atžvilgiu, kai ne ką mažiau mūsų skaitytojų gyvena ir Floridoje, Kalifornijoje, Michigane ar Massachussetse (ir kurių didelė dalis

„Drauga“ prenumeruoja kaip tik dėl to, kad jie tose valstijose neturi savo ten leidžiamo vietinio lietuviško dienraščio ar savaitraščio). Mes negalime diskriminuoti, o viską aprėpti — per sunku.

O kaip su lietuvišais kandidatais? Jų, žinoma, per visą Ameriką kiekvieną kartą būna ne daugiau kaip po kelis (jei iš viso tiek). Bet ir jų atveju oficialių indorsacijų neskelbiame (nors ir būtume dėl to stipriai spaudžiami). Kodėl ne? Kai kurie redaktoriai gal ir būtų linkę juos „iš peties paremti“, tačiau leidėjus yra pamokiusi „linksma“ 75 metų patirtis. „Draugas“ praieityje yra keletą kartų indorsavęs lietuvių politinius kandidatus. Tačiau kiekvieną sykį, kai taip padarydavo, lyg grybai po lietuvių susiorganizavdavę iš pačių lietuvių tarpo priešinkų grupę, bombarduodama redakciją „pranešimais“ apie to tautiečio „nuodėmes“. Ir, žinoma, lietuvių greitai tokius „pranešimus“ palydėti užuominomis, kad jeigu jūs taip ir taip darysite, mes jūsų neberemsime, atsisakysime prenumeratos ir t.t. Kas to nori?

Užtat mes tvarkomės su lietuvišais kandidatais kitu būdu. Užuot juos formaliai indorsavę, dedame ne tik jų reklamas, bet ir neapmokamas žinutes apie jų rinkiminius renginius, skelbiame jų rėmėjų, mūsų bendradarbių, straipsnius apie jų kampaniją, spausdiname už juos pasisakančius skaitytojų laiškus. Tuo patiu dedame ir „priešingos nuomonės“ skaitytojų pareiškimus (žinoma, jei tokių gauname ir jei jie kultūringi). Tada būna maždaug visi patenkinti.

Beje, nėra joks „nusikal-timas prieš tautą“ pripažinti, kad retkarčiais net ir j koki nors postą kandidatuo-jantis lietuvis pasitaiko niekam tikęs. Iš tokio, jei jis laimėtų, būtų ne naudos, o greičiau žalos ne tik jo pareigų vykdymui, bet ir mūsų, lietuvių, reputacijai. Tokiu atveju, neturėdami „indorsacinės politikos“, išvengiame keblumų. Kita vertus, kvalifikuotų kandidatų atveju, jau iš mūsų puslapiuose jiems skiriamo dėmesio dažniausiai aišku, „kur mes stovime“ — net ir be „oficialios rekomendacijos“. Taip pvz. niekam neturėtų būti paslaptis, kad mes, daugumas „Draugo“ žmonių, labai norėtume, kad Chicago's metro-polijos sanitarinio distrikto komisierium šį rudenį būtų išrinktas *Jonas Talandis*. Ne vien dėl to, kad jis lietuvis, bet dėl to, kad jis mus gerai reprezentuojantis lietuvis — uolus, sąžiningas profesionalas, turįs ne apytikrių, bet tam darbiu tiksliai reikalingą kvalifikaciją.

Kas galioja „Draugui“, šia prasme lygiai galioja ir „Observeriui“, kuriam dėl to priekaištuoja V. Meškauskas. Jei „Draugas“ siuntinėjamas 7,000 prenumeratorių, tai „Observeris“ šiuo metu pasiekia 15,000 adresatų (kol kas daugiausia veltui, susipažinimui). Tuo labiau politikieriai yra pajutę jo svorį, ir prašo, ir klausia indorsacijų. Ir šiuo atveju „Observerio“ laikysena ta pati kaip „Draugo“. P.vz., prezidentinių rinkimų atžvilgiu tiek vieno, tiek kito laikraščio skaitytojai lengvai susigaudo, kad labiau linkstama prie Reagano negu Mondale'io. Tas pat aišku ir ryšium su vertais kandidatais lietuvišais — tokiais, kaip jau minėtasis J. Talandis.

M. Dr.

(Bus daugiau)

POSĖDŽIAVO LB KRAŠTO VALDYBA

J. ŠLAJUS

Rugpjūčio 18 d., tik saulei patekęs, Socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaitė pasisamdytu „Van“ rinko Chicagoje keleivius jau anksčiau jos skelbtai kelionei į Clevelandą. Vežė keletą kandidatų apžiūrėti ten Lietuvių sodybos, skirtos vyresnio amžiaus žmonėms apsigyventi. Be to, pati pirmininkė ir Jonas Kavaliūnas tą patią dieną turėjo dalyvauti JAV LB krašto valdybos posėdyje Clevelande. Pakeliui paskutinio bendrleivio JAV LB švietimo tarybos pirm. Jono Kavaliūno, gyvenančio Beverly Shores, Ind., tarp žalumynais apaugusių, siaurų ir vingiuotų, bet lygių kelių, vairuotoja be paklydimo surado Kavaliūnų rezidenciją. Gaivinancia kava seimininkės pavaišinti, įsiri-kiavome į 90 greitelį apie 380 mylių kelionę.

Danguolė visą laiką vaziavo laimingai. Pro šalį sparčiai lėkė miškeliai, sodybos su žaliuajantais daržoviu, kukurūzų bei kitokios augmenijos plačiais laukais. Pašneksiai trumpino ilgoką kelionę. Besišnekant Valentinaitė dvi-prasmiskai prasarė, kad ji į

Clevelandą vežanti 10 „plytų“. Ankstyvą popietę Clevelando lietuvių draugiškai mus sutiko ir Lietuvių namuose tuojau pakvietė pietų. Prie stalų jau sėdėjo pilna valgykla susirinkusių žmonių. Lietuvių sodybos komiteto pirm. Bronius Snarskis pasveikino atvykusius, padėjo Valentinaitė už bendradarbiavimą ir pranešė, kad pasivašinus svečiams ir vietinius nuves apžiūrėti naujųjų Lietuvių sodybos namų.

D. Valentinaitė padėjo Br. Snarskiui ir kitiem už vaišingą priėmimą. Be to, paminėjo, kad dabar spaudoje rašoma ir žmonėse daug kalbama apie „plytų“ vežimą į Clevelandą. Vieni rašo: vežti arba vežtis, kiti — ne. Laikraščiu paskatintu, ir ji atvežusi Chicago's lietuviškos kepyklos 10 vadinamą „plytų“.

Visas atvežtas plytas žmonės greit išpiko ir prašė atvežti daugiau.

Po pietų tuose pačiuose Lietuvių namuose prasidėjo LB krašto valdybos posėdis. Būna įdomu kai kuriuose

posėdžiuose, kai svarstant įvairius organizacinius reikalus keletą valandų, jau nuvargstama, bent keletas pradeda kalbėti kartu aštriais argumentais ir t.t. Daugiau kaip 8 valandas užsitęsęs posėdis vyko gana tvarkingai ir darbingai. Rodos, galėjo būti „idomesnis“, nes buvo pirmas valdybos posėdis po VII Tautinių šokių šventės. Paminėtina, jog posėdžiaujant valdyba priėmė nutarimą išreikšti padėką TS šventės komiteto pirm. dr. A. Butkui už sėkmingai atliktą darbą. Atseit, Clevelandas gina savo principus ir garbę.

Posėdyje sprendžiant įvairius klausimus, buvo ir skirtingų nuomonių, bet išspręsta balsavimu. Atrodo, kad valdyba dirba sutartinai. Vald. vicepirm. dr. H. Brazaitis pagal statutą patikslino vykd. vicepirmininko titulo reikšmę valdyboje. Protokolą rašė sekretorė Nijolė Mazelienė ir supažindino su praėjusio posėdžio protokolu.

Dr. A. Butkus valdybos pirmininko pranešime aiškino, kad krašto valdybos pirmininko pagrindinis užsiėmimas sukosi apie Tautinių šokių šventės ruošimą, tai labai nedaug turįs ką pasakyti. Sakė buvo pažadėta, kad iš Baltųjų rūmų atvyks prezidentas ar viceprezidentas, de ja nebuvo. Esą gavęs iš Baltųjų rūmų pranešimą, kad Jaltos susitarimo panaikinimui Baltieji rūmai nepritaria, nes ten yra pasakyta apie laisvą tautų apsisprendimą. Paminėjo, kad LB-nė turi palaikyti gerus santykius su Lietuvos Vyčiais. Sakė dalyvau-siąs jų konvencijai Chicagoje. Bylą su reorg. bendruomene pavadė D. Valentinaitė, jei ji ką nors turės, tai posėdyje apie tai pasakys. Gavosi įspūdis, kad šis reikalas krašto valdyboje neaktualus.

Izd. K. Ziedonis pranešė apie finansinius valdybos reikalus, blankų atspausdinimą apygardoms ir apylinkėms ir kt. Valdyba patvirtino jo pasiūlytą LB apygardom ir apylinkėm rinkliavų projektą. Be to, posėdžio metu Ziedonis siūlė pradėti ruošti JAV LB XI tarybos rinkimus. Buvo nutarta pavesti K. Ziedoniui tvarkyti ateinančių rinkimų paruošiamuosius darbus. V. Staškus išsklė klausimą

Kai Lietuvoje neleidžiama statyti kryžių, tai mūsų liaudies meistrai ir menininkai pakeles puošia kitokiais kūrniais. Prie vadinamo Čiurlionio kelio pastatytas R. Kilio išdrožtas „Bėkit bareliai“ ir I. Užkurnio „Varpininkas“.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

20 Tačiau, kaip atrodo, atvykę ateiviai kietai dirbo ir dar kiekiau taupė. Juk 1950-60 metų laikotarpiu J. Pakel vadovaujama bendrovė kitoje pusėje Western gatvės benamtant pasistatė naujus, modernius rūmus, su plačia automobiliams aikšte ir kitais patogumais. Kas tai paskatino, kieno sutaupų nuošimčiai įgalino Chicago Saving and Loan bendrovė taip staigiai ūgtelėti? Tai lietuvių sutaupos ir jos vadovų pramatomas, kad Marquette Parkas bent dviem ateities dekadom taps svarbiu lietuvių centru.

Tos bendrovės įkūrėjas ir jos prezidentas iš Rytų Aukštaitijos šion šalin prieš keliasdešimt metų atvykęs Jonas Pakel-Pakalnis dar sugrįš šiuose nuotykiuose, nes, 1956 metais prasidėjus naujosios epochos lietuvių Dainų ir Tautinių šokių šventoms, tas malonus, nors ir kiek suamerikonėjęs, Jonas Pakel-Pakalnis buvo vienas iš tų asmenų, padėjusių masinėms šventoms organizuoti aukų rinkimą.

O dabar pakartojų 1957.X.15 „Darbininko“ nr. paskelbtą savo straipsnį „Vienuolės prie žydo karsto“, kuris paliudys, kas tais laikais įgalino vienuolijas ir parapijas staryti naujus pastatus ir šventoves;

„Prieš porą savaičių Chicagoje mirė šio miesto iždininkas, stambus prekybininkas ir reto kilnumo labdarys Morris B. Sachs. Jo vardas nuolatos skambėdavo didžiojoje amerikiečių spaudoje ir, kur tik būdavo paminimas Morris B. Sachs, kaip taisyklė, būdavo prijungiami ir Lietuva, nes velionis visada pabrėždavo, kad gimė Švėkšnoje ir į JAV atvyko būdamas 12 metų amžiaus.

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS UŽBAIGA ROMOJE

Šių metų rugpjūčio 26 d. Lietuvoje buvo švenčiama šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, relikvijų perkėlimo šventė, kuria buvo baigta jo 500 metų mirties sukaktis. Vilniuje tą dieną Lietuvos vyskupai, dvasininkai ir tikintieji susirinko prie šv. Kazimiero karsto šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje Antakalnyje, kur iškilmingomis pamaldomis buvo pagerbtas dangiškas Lietuvos globėjas.

Ta proga Sventasis Tėvas Jonas Paulius II, kaip ženkla dvasinės jungties su Lietuvos Bažnyčia, 1984 m. rugpjūčio 25 d. Castelgandolfo vasarinės rezidencijos koplyčioje aukojo šv. Mišias ir pasakė pamokslą lietuvių kalba. Visa tai Vatikano radijas oro bangomis perdavė į Lietuvą.

Rugpjūčio 23 d. Sventasis Tėvas pasiuntė Lietuvos vyskupų pirmininkui vysk. L. Poviloniui tokio turinio telegramą lotynų kalba. Čia paduodame jos vertimą į lietuvių kalbą.

„Artėjant iškilms, kurios vyks Vilniuje rugpjūčio 26 d., šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo šventėje, minint 500 metų Lietuvos globėjo mirties metines, norime išreikšti broliams vyskupams, kunigams, kurie vykdo tarnybą šioje man taip brangioje Tautoje, ir tikintiesiems, pavestiems jų ganytojiškam rūpesčiui, tampriai dvasinę vienybę, kuria jaučiamės sujungti su visais šiuo ypatingu laikotarpiu mūsų krikščioniškos bendruomenės gyvenime.

apie JAV LB krašto valdybos įregistravimą valdiškoje įstai-goje dėl atleidimo nuo federalinių mokesčių. Kai kurios LB tarybos atleidimą nuo mokesčių jau yra gavusios. V. Staškus sutiko peržiūrėti įstatų pakeitimus ir paruošti tarybos sesijai naujų paragrafų papildymus bei pakeitimus.

JAV LB ateinančią sesiją nutarta susaukti Hartforde, Ramada viešbutyje, lapkričio 3 ir 4 d. Taipgi valdyba nutarė rugsėjo 22 ir 23 d. dalyvauti Dainavoje įvykstančiam PLB, JAV ir Kanados kraštų valdybų pasitarime.

(Bus daugiau)

Nebevo leista Mums atlikti taip norėtą tikėjimo ir maldos kelionę į Vilnių ir ten prie švento Vyro karsto suklypus pasimelsti, ir taip užbaigti iškilmes drauge su katalikiška dvasine šeima. Netgi ne-leista Mums per savo legatą (juo buvo numatytas Valstybės sekretorius kard. Casaroli. J.V) pasiūsti savo sveikinimą. Tačiau užtikriname, kad gyvai dalyvaujame Mes ir Romos Bažnyčia padėkos maldose, kurias jūs su šuni-ka meile siunčiate Dieviui kaip padėką už dvasines malones, kurių Jis gausiai suteikė šiam malones periode, kada įsigijote gilesnį supratimą de didžiosios dovanos, kuria Apvaizda davė Bažnyčiai ir jūsų Tėvynei su šv. Kazimieru ir su jo šventu palikimu, kuris iki šiol yra gyvas tarp jūsų ir jumyse.

Prasykime Viešpatį, kad šios dvasinio atsinaujinimo dovanos, gautos per užtarimą jūsų šventojo globėjo, paskatinantis prisiminimas ir pavyzdys jų pamaldumo, gailėsimųjų darbų, Kristaus liudijimo ir ypatingos Mergelės Marijos meilės ir toliau duotų naujų šventumo vaisių ir drausaus bei pasitikinčio tikėjimo liudijimo, kai jūsų Tauta rengiasi švesti 600 metų savo krikšto sukaktį.

Su šiais jausmais pavadame Marijai, Gailestingumo Motinai Aušros Vartuose visą lietuvių Bendruomenę, ypač jaunimą, kad jis džiugus viltimi, stiprus kentėjimuse, patvarus maldoje ir rūpestingas vargšų reikalams vis labiau skleistų Kristaus mokslą, o broliška meile sujungtas, vadovaujamas savo vyskupų, duotų savo nepakeičiamą įnašą žmogui ir visuomenei, kad visi žmonės galėtų pažinti tiesą, kuri veda į išganymą.

Kaip viso to laidą, teikiame ypatingą Mūsų Apaštalinį Palaiminimą.

Pop. Jonas Paulius II

J. V.

Kiekvienas pašaukimas turi savo sunkumus, kartumus; tačiau yra būdas ieškoti pagalbos: atsisądant savo valios visiškai atiduoti Apvaizdai.

Šv. Pranciškus Salezietis

dosnumas ir artimo meilė plačiai buvo žinoma didžiosios Chicago's gyventojams, jų tarpe ir lietuviams...“

Tai, va, kas padėjo išaugti Marijos mokyklos, seselių kazimieriečių vienuolyno ir galbūt šv. Kryžiaus ligoninės naujesiems rūmams Marquette Parke.

Ta pačia proga štai ir mano pirmojo susitikimo su Chicago's miesto iždininku Morris B. Sachs įspūdišai, paskelbti mano pačiame „Darbininko“ nr.: „Morris B. Sachs iš arčiau teko pamatyti 1955 metais lietuvių Dievo Apvaizdos klebono sukakties šventėje to pačios parapijos salėje. Penkių šimtų lietuvių katalikų tarpe, prelatu ir kunigų apsuptas, patenkintas sėdėjo ir Morris B. Sachs. Jis klausė kalbų ir plojo, o kai lietuviškos dainos scenoje skambėjo, jis plojo net pasišokėdamas. Dienraščio Chicago American religinio skyriaus redaktorius Stasys Pieža, vadovaudamas vaišių programai, stengėsi kuo daugiau kalbėti lietuviškai, nes, girdi, Morris B. Sachs kilęs iš Lietuvos ir jam garbė būti ten, kur lietuviškai kalbama bei dainuojama.

„Banketu pasibaigus, būrelis spaudos žmonių sustojom nuošalesnėje vietoje ir šnekučiavomės. Kur buvęs nebuvęs įsimaišė tarp mūsų ir Morris B. Sachs ir pirmiausia atkišo ranką žinomam Žemaitijos vaiduokliui draugui, jų gyvenimo žinovui bei aprašinėtojiui, pekininkui Albinui Valentinui. Valentinas kiek paraudonavo ir vėliau prisipažino, kad jis su Morris B. Sachs niekad nebuvo pažįstamas ir kad švėkšniškis kažkaip netyčia nujautė, jog tas žmogus gali būti iš jo gimtosios Žemaitijos...“

Man tas vakaras buvo istorinis ta prasme, kad jo metu susipažinau su priešais Dievo Apvaizdos klebonija 18 gatvės kolonijoj savo pirmąją parduotuvę turėjusiu Jurgiu Janušaičiu ir jo žmona Veronika, likuam gyvenimui tapusiais vienais iš artimiausių draugų.

Šį kartą toli gražu Marquette Parko įspūdišai bei nuotykiškai nesibaigia. Jie bus tęsimi atetėje.

(Pabaiga)

Thousands of letters, telegrams and telephone calls to the White House have gone unanswered.

We therefore wonder:

IS PRESIDENT REAGAN AWARE OF THE OSI / KGB PARTNERSHIP?

Telegram to President Reagan

President Ronald Reagan
The White House
Washington, D.C. 20500

August 30, 1984

Dear President Reagan:

You have expressed interest in ethnics, and you have seen the true nature of the Soviet propaganda and deception campaigns. We all admire your courage and appreciate your stand. We agree with your assessment that the Soviet Union is an evil empire.

The KGB team which has been so active in recent years against your Administration and the rest of the Free World, has found unwitting partners within your own Justice Department. I wrote to you about this on March 28, 1984; to document these charges, I enclosed 140 pages of documents admitted as evidence in our courts and other reliable materials as to the linkage between the Justice Department, Office of Special Investigations and the notorious KGB.

Unfortunately, it appears that your aides did not bring the matter to your attention, nor did they see fit to even acknowledge the receipt of the hand-delivered letter and exhibits.

Your administration has been insensitive to this issue, which is directed exclusively against Eastern Europeans. Ukrainians, Latvians, Estonians, Lithuanians, Croatians, Rumanians, and Russians are victimized by the OSI in its search for alleged Nazi collaborators in the United States. While I am not against the concept of deporting Nazi collaborators, I feel that the KGB link with the OSI is as intolerable as would be such a link with the Gestapo. Eastern Europeans, who suffer under the armed Soviet yoke, should not be singled out for prosecution.

Eastern European communities have been shocked and outraged by the OSI's collaboration with the KGB. The OSI-KGB partnership (so termed by Fed. Judge D. Debevoise in United States v. Kungys, 571 F. Supp. 1104 [1983]) is simply unconscionable, as I am sure you will agree. Also intolerable is the single-minded focus on Eastern Europeans - primarily those who emigrated to the United States under the Displaced Persons Act of 1948. Why not seek out French, Italian, or Spanish collaborators as well? After all, those countries had millions of sympathizers, collaborators, and Fascists formally working for the Third Reich. Why are the members of the Jewish Judenrat, who profited from the Holocaust and escaped Israeli justice, allowed to remain free in the United States and are not sought out by the OSI? Why does our government permit ex-NKVD (KGB) agents to live in the United States free of the threat of deportation? The Soviets were, after all, as vicious as the Nazis; and they are, unlike the Nazis, still operating against their own citizens, imprisoning innocent dissidents in concentration camps and psychiatric wards, and oppressing entire nations.

I think you will agree, that the concepts of due process and equal protection demand that unless the OSI is expanded to trace all alleged Nazi and Soviet collaborators, it should not be allowed to terrorize only those ethnic communities which have been vocal in their anti-communism.

As a further example of the OSI's attempt to placate their friends at the KGB, you may wish to examine the OSI's position in in the Matter of Linnas. Mr. Linnas was found deportable from the United States. The merits of the trial process aside, the OSI has taken it upon itself to expressly rewrite your foreign policy as to the non-recognition of the Soviet occupation of Latvia, Estonia and Lithuania. It has requested in open court that Mr. Linnas, a native and citizen of independent Estonia, be deported to the USSR, because Estonia no longer exists. This is in complete contradiction of all presidential pronouncements on the issue, beginning with President Truman and ending with you, Mr. President. The Baltic communities supported your election, confident that your Administration would continue the policy of non-recognition. They were encouraged by your statement, which was introduced in the United Nations by Ambassador Jeane J. Kirkpatrick on July 29, 1983:

"... the government of the United States has never recognized the forced incorporation of the Baltic States into the Soviet Union and will not do so in the future.

"On this occasion, we wish to reaffirm this policy as we note the anniversary of the 1922 recognition by the United States of the three Baltic Republics. In so doing, we demonstrate our continuing commitment to the principles and purposes of the United Nations Charter and to the cause of peace and liberty in the world."

If the OSI is successful in deporting a single Balt to the Soviet Union, however, all your proclamations are rendered meaningless. The Baltic communities have been overwhelmed by these inconsistent stands towards the policy of non-recognition; but surely it could not have been your intention to delegate the sensitive issue of non-recognition policy to the OSI. Your words are clear and reassuring, but acts speak louder than words, and it appears that the OSI speaks for your Administration.

Representatives of various Eastern European nationalities met at Georgetown University in Washington D.C. on February 4-5, 1984, and thereafter sent you a telegram with a plea for an affirmation that due process standards must be applied in OSI prosecutions and that KGB produced evidence has no place in our courts. That telegram, as well as thousands of letters to the White House from individual Ukrainians, Rumanians, Lithuanians, Estonians, Latvians, Russians, Croatians, and others, have gone unanswered.

Mr. President, it is imperative for us to know the true policy of the first term of your Administration as to the United States' position on non-recognition. We have always believed in and trusted you. We assume it is your aides who block these issues from your consideration, and we hope that you will at long last be addressing these questions yourself. Hundreds of thousands of American citizens of Eastern European origin are awaiting your response, confident that it will be consistent with your personal philosophy of freedom and fairness.

Respectfully,
(signed)

S. Paul Zumbakis

(The letter has been reprinted with the permission of Mr. S. Paul Zumbakis)

Dear Mr. President:

In 1978, Congress enacted Public Law 95-549, which resulted in the establishment of the Office of Special Investigations under the U.S. Department of Justice.

In January of 1980, in Moscow, Walter Rockler and Allan Ryan of the O.S.I. negotiated an agreement with the Soviet Union for the submission of evidence and testimony to be used in our United States courts.

In February 1983, "Izvestia" proclaimed the KGB to be the responsible organ for the collection of this evidence and testimony.

In September 1983, Federal Judge D.R. Debevoise stated in his decision on United States vs. Juozas Kungys: "If the government deputizes a totalitarian state to obtain for it evidence to be used in a United States court, the government must take whatever steps are necessary to ensure that the evidence was not coerced or otherwise tainted by improper pressures. The government has not fulfilled its responsibilities in this regard in this case."

On February 4-5, 1984, Americans for Due Process sponsored a seminar at Georgetown University, Washington, D.C., which was attended by ethnic community leaders from across the country. We deeply regret that the U.S. Department of Justice did not accept our invitation to participate in a scholarly and well-balanced program. The court proceedings overseen by the O.S.I. are being branded a new wave of McCarthyism by the American press. In light of the overwhelming evidence presented last weekend, we have no choice but to agree with such an assessment.

Mr. President, it is our firm belief that any person who participated in crimes against humanity should be brought to justice. Our Constitution and principles of due process should be the standards by which American Justice is meted out. Persons prosecuted by the O.S.I. should have the right to a trial by jury, legal counsel should they not be able to afford same and equal access to evidence. KGB produced evidence should have no place in our courts.

AMERICANS FOR DUE PROCESS
February 9, 1984

CO-SIGNED BY SEMINAR ATTENDEES:

Americans Against Defamation of Ukrainians
American Croatian Defense Association
American Latvian Association
American Latvian Youth Association
American Lithuanian Community - Executive Committee
American Lithuanian Community - Public Affairs Council
American Lithuanian Youth Association

Baltic Student Association
Byelorussian Anti-Defamation Federation
Committee Against the Use of Soviet Evidence
Coalition for a Free Russia
Congress of Russian Americans
Estonian American National Council
Joint Baltic American National Committee
Latvian Welfare Association

Legion of Estonian Liberation
Lithuanian World Review Radio
Romanian Orthodox Brotherhood
Ukrainian Congress Committee of America
Ukrainian American Bar Association
World Federation for a Free Latvia
World Lithuanian Community
World Lithuanian Youth Association

WHO SPEAKS FOR THIS ADMINISTRATION?

Attorney General William French Smith

(Address before the DePaul University Convocation, February 5, 1984)

"A tyrannical nation uses any and every thing it wishes to use. Nothing is important in itself but only as a means to achieving the ends of the state. If much has changed about the Soviet Union since the time of Stalin, this tyrannical character of the state has remained the same. Whereas Stalin murdered political dissidents— millions lost their lives this way — Soviet rulers now deal with them in ways that are less bloody, but no less effective ... The Soviet Union, however, is a land of servitude, a totalitarian society. Whatever features the Soviets' legal system may appear to have in common with ours, the respective systems are as different in the final analysis, as night and day."

Attorney General William French Smith

(Address before the American Bar Association, August 6, 1984)

"... We were especially concerned by reports in the press that the Ku Klux Klan had allegedly mailed threatening and abusive letters to some twenty Asian and African countries planning to take part in the 1984 Olympic Games. We have copies of these letters. They are openly racist and disgusting, and they threaten violence... But even more reprehensible than the letters themselves is what we now know about their origin ... They were ... manufactured and mailed by another organization devoted to terror: the KGB ... they [the letters] are classical examples of a Soviet forgery on disinformation operation ... Through this plot, the Soviet Union, employing cynical falsehood, struck at both the Olympic ideal and the rule of law."

— OR —

Deputy Assistant Attorney General, Mark M. Richard

(direct supervisor of OSI) in his letter of July 23, 1984 to Rep. Ray Kogovsek (U.S. House of Representatives)

[Responding to Mr. Zumbakis' charge of OSI-KGB partnership]

"...our reliance on this [soviet] evidence is not misplaced. [and] the articles which Zumbakis assembled portray these men [Procurators Rudenko and Bakucionis] as suppressing of insurgent prisoners [in Vorkuta slave labor camp] and prosecuting religious dissidents ... may arouse our indignation, [but] they do not demonstrate that the evidence obtained in the Soviet Union is tainted ... nor should they be used as an excuse for failing to use legitimate evidence — regardless of its origin ..."

President Ronald Reagan

(Statement to the 38th United Nations General Assembly — July 29, 1983)

"...the government of the United States has never recognized the forced incorporation of the Baltic States into the Soviet Union and will not do so in the future."

— OR —

OSI Trial Attorney

In U.S. v. Linnas hearing April 28, 1983 in Judge Howard Cohen's Court Room:
"Yes your Honor. It is the government's [U.S.A.] position that the defendant [Mr. Linnas — an Estonian] is stateless and for that reason the government ... designates the Union of Socialist Republics..." [for deportation].

We do not believe that President Reagan would tolerate the actions of the Office of Special Investigations, if his aides informed him of the OSI's linkage with the notorious KGB.

We need your support and your contributions. Please help us inform the President and the American people.

— We are AMERICANS FOR DUE PROCESS —
P.O. Box 85
Woodhaven, New York 11421

GRANDINĖLĖ ŠOKA

Trečiadienį, rugsėjo 12 d., 7 v.v. įvyks pirmoji naujo sezono repetitija pagrindinės grupės šokėjams. Vadovas — Liudas Sagys, muzikinės dalies vedėja — Rita Klironienė.

Penktadienį, rugsėjo 14 d., 7 v.v. bus pirmoji repetitija vaikų grupei. Mokytojos — Dalia Motiejūnienė, Kristina Freudenberger.

Visos repetitijos vyks DMNP parapijos auditorijoje, Clevelande.

Praėjusių metų sezonas Grandinėlei buvo vispusiškai turtingas. Vasario-kovo mėn. kelionė į Romą, dalyvauti Šv. Kazimiero mirties jubiliejuje, buvo visos veiklos kulminacinis taškas. Gegužės ir birželio mėnesiuose grupė, ne po kelis kartus, buvo matoma Ohio PBS stočių televizijos programose, rodžiusiose Kent universiteto pagamintą pusvalandžio filmą apie Grandinėlę. Clevelando dienaštis „The Plain Dealer“ savo penktadieniame priede, kovo 16 d., skyrė visą puslapį Grandinėlės kelionės Romon aprašymui. Tas pats žurnalas birželio 8 d., garsindamas būsimą Clevelando miesto tautybių festivalį, kuriame dalyvavo ir Grandinėlė, pirmąjį — viršelio puslapį papuošė didele šokėjos Audros Gedrytės tautiniuose drabužiuose nuotrauka. Ta pati nuotrauka tilpo visą keturį savaitę dienraščio puslapyje „Stroh's“ bendrovės reklamoje.

Furniture Refinishing
Antique Restoration
Free Estimates. 30 yrs. experience
Tel. — 486-4298

VALIANT INSURANCE ASSOCIATES
All kinds of personal insurance. We specialize in Teenage Auto Insurance.
Don't Delay, Call Today: 423-2321
5633 W. 79th St. Burbank, IL

NEED A CREDIT CARD?
Will help anyone 18 years and up get Visa/Master Card or money returned.
798-3500 24 Hour Service

FREE ADVICE
Bankruptcy, Probate, Real Estate Family Matters, Wills
HAYNES & STRUSZ
Attorneys at Law
Tel. 975-7551

Audeklai
Atsilankykite pas Fishman's Fabrics dėl visų jums reikalingų audeklų.

Fishman's turi puikiausią Chicagoje pasirinkimą Designer ir Couturier audeklų, ir importuotų, ir vietinių. Pasakysiu „After 5“ vakariems medžiagų, įskaitant Sequins, Metallics, audeklų su karoličiais, kitų puošnių vakariems medžiagų. Nuotakoms ir Nėnių (laces) bei puikų pasirinkimą Vilnonių. Ir daug daugiau! Būtinai pamatykite mūsų pasakysią Designer Room!

Panaudokite savo specialią magiją sukurti grožį — su Fishman's medžiagomis.

Lai mūsų Stasė Ošauskas jums padės.

Fishman's Fabrics
Nuo 1903
1101 S. Desplaines St. Chicago, IL 60607
(1/2 blok. į rytus nuo Dan Ryan Hwy. prie Roosevelt Bldg.)
(312) 922-7250
Antr. — Seft. 9-5:30 v.v.; sekm. 9:30-5. Uždara pirm. —
VISA & MasterCard priimame

Grandinėlės matomumas amerikiečių televizijoje ir spaudoje padėjo atvesti kita-taučius žiūrovus į 7-tą šokių šventę, kurios dalimi buvo ir jos šokėjai.

Rugpjūčio 12 d., Grandinėlė su lietuvišku šokių sveikino Clevelando dioclezijos vyskupą Anthony M. Pilla, švenčiantį savo kunigystės dvidešimtpenketmetį. Po šventės vyskupas Pilla rašė DMNP parapijos klebonui, kun. Gedinimui Kijauskui: „...the performance of the Folk Dancing Group, GRANDINĖLĖ“

Vasaros rugiagėlės

BROLIŲ ALIUKŲ ANSAMBLIS
Linksmas muzika šokti ir svajoti.

DOLSKIO dainų pynė: aš myliu vasaros rugiagėles, Palangos jūroje, Lietuvaite, žengia pulkas, kai aš mažas buvau, rožė, cigonės akys ir dvi širdys. Be to, tango pynė, einu namo, sugrįžk, Paryžiaus tango, paskutinį sekmadienį, naktis be mėnulio, lauko gėlė, Džukija, cigonė, Griezlielė ir malūnas.

Išleido DAINA, Chicago, IL. Viršelis dailin. Julitos Sermuknytės-Burges.

Kaina su persiuntimu 11 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

SEKMADIENĮ SVĖSK!

Sename Bavarijos statute kadaise buvo parašyta: „Kas sekmadienį išeina arti laukų,“

DINELE, truly added to the joy of the day. People were just delighted by your young people. You and their families should be so proud of them! They are so refreshing and talented...“

Praėjusio sezono veiklą bus sunku pakartoti.

A. S.

LEAVE TODAY FREE
ONE WAY - ROUND TRIPS
TO MOST CITIES IN U.S.
Tel. 477-5056 — Wilson Driveway
55 W. Monroe, Suite 3370

THE SANCTUARY RESTAURANT AND LOUNGE
Dancing nightly after 10 p.m. Lounge hours daily until 3 a.m., Friday until 4 a.m. Lunch — Monday thru Friday from 11:30 a.m. Luncheon Fashion Shows Wednesday and Friday. Dinner 7 days. 8828 Brookfield Ave. Brookfield, Illinois. Tel. 485-5443

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastų Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISTMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

DANTŲ GYDYMAS

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA

Ištraukimas — Plombavimas — Valymas — Karūnos — Dantų plokštelės — Apžiūrėjimas — Tilteliai. Priimame draudimų ir unių planu pacientus. Patogios valandos vakarais ir seštadieniais.

Susitarimui skambinkite 778-3400

PARK DENTAL ASSOCIATES

2654 West 63rd Street

Dr. W. E. Sack — Dr. K. M. Žymantas

HOW MUCH ARE YOUR POSSESSIONS WORTH... AT TODAY'S PRICES?

In the event of loss, would your insurance cover the cost of replacing your home furnishings at today's prices?

LET US REVIEW YOUR POLICY TODAY
Call any of the Brokers listed her or clip & save this Handy Guide.

Metropolitan Insurance Agency
Clyde Topp, Branch Manager

Life, Homeowners, Auto, IRA Annuities. Universal Life, 11% Tax deferred interest. Free Metropolitan Insurance Review Service.
881-1606
9003 S. Western, Chicago, Ill.

DANIEL OPPERMAN
Your Metropolitan Insurance Agent. Life, Homeowners, Auto, IRA and Annuities. Free Metropolitan Insurance Review Service.
Call Today 585-6110
7601 S. Kostner, Chicago, Ill.

Hallberg Insurance Agency, Inc. Your Independent Agent Representing as many as 52 Insurance Companies including Prudential, Kemper, Hanover & others. Auto, Life, Home, Business, Commercial Insurance. Call today to get quotes by phone 424-4975. 4605 W. 103rd St., Oak Lawn.

FRANK L. MCGINNIS
State Farm Insurance Agent
Auto, Life, Fire, Health, Home
Call Today
599-8600
8745 S. Ridgeland
Oak Lawn

JOHN R. MYERS
Your Independent Insurance Agent. Representing Aetna, Kemper, American States Insurance Co. Licensed to write all lines of insurance. Call Today for a free quote at 839-9393. 8440 West Archer Ave., Willow Springs, Ill.

SKI AGENCIES INC.
Complete Insurance Services, Travel, Taxes & Translations. We provide a complete insurance package for Business, Home, Auto, Life and Health Annuities. Call Today 438-1800. 3103 W. 63rd St., Chicago, Ill.

S. ROBLAT HARTMAN
General Insurance Broker
Only BEST RATED COMPANIES. Specializing in Life, Health, Auto, Medicare Supplements & Retirement. Free Review. 673-6265
4350 Oakton, Skokie

For a Personalized Financial Plan Tailored Specifically for Your Family at no Cost or Obligation.

Waddell & Reed
Call Byron Sinclair
WADDELL & REED, INC.
840 E. 87th St.
994-1700

Richard E. Jones
Independent Insurance Agent. Homeowners, Fire, Life, Liquor Liability, Small Businesses, All Forms of Real Estate, Notary. Fast Coverage, Low Rates, Easy Payment Plan. 224-3739.

Charles T. Bradley
Insurance Services. Commercial, Auto, Home Life & Health. Free Quotations. Call Now. 24 Hour Phone Service. 239-1818.
2136 W. 96th Street.

KEN GRISA
Independent Insurance Agent For Homeowners, Tenant policies, Apt. bldgs., Auto, Life, Health. Call Today 427-8300

D. & H. OAK ASSOCIATES
For All Your Insurance Needs, Auto, Homeowner, Life & Health, General Liability, and Commercial Insurance. Call Today 264-2535.
4604 W. 137th St.
Crestwood, Illinois.

Jack Vlazny Insurance Agency
Representing Safeco & Kemper Insurance Companies. All types of insurance: Auto, Life, Health, Home. Call today for a free quote 424-7477. 9725 Southwest Highway, Oak Lawn, Illinois.

iš to turi būti atimtas dešynsis arklų traukias jautis; jei tai dar pasikartos, gaus artojas 50 rykščių; o jei ir po to nepasitaisys, bus iš jo atimta trečia dalis visų turty, o pagaliau ir pati laisvė. Tebūna vergas, kas sekmadienio nemoka švęsti kaip laisvasis“. Taip buvo kadaise... O dabar?

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
0606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro. Seštadieniais pagal susitarimą.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for **HOME financing**.
AT OUR LOW RATES
WITH NO DOWN PAYMENT
FOR MOST HOMEOWNERS

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir kt. Važiuojamos kėdės, rentalai ir kt. pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai
David Bialka, R.Ph.

EUDEIKIS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

DAYTONA BEACH, FLORIDA
Statyba jau pradėta! Lietuviai jau išpirkė 25%!
Nuo \$44,500. Villa Nova Plantation townhouses.
2 miegamieji. 1½ vonios, baseinas, tenisas. 3 mylios į plažą, prie autobusų, krautuvų.
Rašykite į Lietuvyų įstaigą:
DAYTONA BEACH REAL ESTATE CENTER, INC.
607 Lemon St., Port Orange, FL 32019
Dana Alksnūnienė — Sigitas Ramanaukšienė

PARDAVIMUI
Lietuvių Tautinėse kapinėse parduodama vieta vienam kapui po didelio medžio. Kaina numatyta iki 325 dol. Sekcija 6, Blokas 9, Eilė A, Kapas 19. Rašykite adr.: J. Mikalauskas, 2717 NW 9th Terr., Wilton Manors, Florida 33311.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Brighton Parke išnuom. 2-jų kamb su vonia butas, pirmame aukšte, atskiru įėjimu. Pagaudautina nerūkantis, vyresnio amžiaus vyras. Skambinti tel. 376-9643.

REAL ESTATE

PALOS HILLS — BY OWNER 3 bedroom "bi-level". 5 yrs. old. Dining rm. Fireplace. Family room. Central air. Attached garage. Lge. lot. \$83,900 Call 539-6786

PARDUODAMAS MORINIS NAMAS 2 butai po 6 kamb. Prie 72-os ir Fairfield Ave. Namas "gėris" ir "debraugus".
GLOBE REALTY
436-3676 arba 776-6916

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS
KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-9654
3208½ W. 95th Street

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Pataisymas ir atkūrimas
visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprausta.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garšą, Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet dia Jums su patyrimu, už prienamą kainą padės, skambinant po 6-os val. vakaro:
Telef. — 476-3950

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarė. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 484-7100

Atdari apžiūrėjimui sekmadienį, nuo 1 iki 4 val. popiet

5704 S. Kolmar — 5 ypač dideli miegamieji. 27 metų senumo mūr. namas. 1½ vonios. Medinės spintelės virtuvėje. Pilnas rūšys. 2½ maš. garažas. su automat. atidarymu. Centr. oro vėsinimas. Naujas stogas ir saligatviai. Sv. Turibus ir Pasteur pradinės mokyklos. VA ir FHA—OK. Skambinkite dabar.

5057 S. Knox — Archer ir Knox. Naujas 3-jų butų, po 3 miegamus ir 1½ vonios, ir 2-jų miegamų butas rūšy — "garden apt.". Atskiri sūdymai. Specialiai žemos palūkanos. Skambinkite dabar.

No. 981. 68-ta ir PULASKI
Liukusinis 3-jų miegamų mūr. namas. 29 metų senumo. Didelė virtuvė su medinėm spintelėm. Įrengtas rūšys. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Labai švarus. Daug priedų. Skambinkite dabar.

2-JŲ BUTŲ — 2-JŲ BUTŲ
No. 910 59-ta ir Kolin. 8 m. senumo.
No. 876 61-ta ir Kolin. 6 m. senumo.
No. 814 Archer ir Kenneth. Naujas.
No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik \$64,900.
No. 970. 57-ta ir Lawndale. 3 butai.

APLINK MUS

x Skaitytojai prašomi atkreipti dėmesį į šios dienos „Draugo“ ketvirtą puslapį, jį išsikirpti ir pasirašius pasiųsti prezidentui Ronaldui Reaganui į Wasingtoną, adresuojant labai paprastai: The President, The White House, Washington, D.C.

x Šiandien baigiama spausdinti Vlodo Ramo-jaus atkarpa „Dienai riedant vakarop“, rytoj pradėsime Gražinos Kriaučiūnienės kelionių aprašymą „Su palapine į New Orleansą“.

x J. E. vyskupas Vincencas Brizgys lydės iškilmingą procesiją lauke Švč. M. Marijos Šiluvoje garbei šį sekmadienį, rugsėjo 9 d. 1:15 val. p. p. Procesija prasidės Marijos aukštesniosios mokyklos kieme ir vyks į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią. Visi Chicago lietuviai katalikai kviečiami procesijoje dalyvauti.

x Rytoj, rugsėjo 8 d., pradeda darbą Pedagoginis liuanistikos institutas Jaunimo centro patalpose. Lietuviška pareiga visu jaunųjų, baigusiu aukštesniąsias liuanistikines mokyklas, pasinaudoti šiuo dideliu patogumu ir pradėti lankyti Institutą. Kitos lietuvių kolonijos nėra tokios laimingos ir panašios aukštesios mokyklos neturi.

x Lemonto apylinkės gegužinė bus sekmadienį, rugsėjo 9 d. Ateitininkų namuose. Bus proga atsigaivinti gražioje gamtoje su draugais ir pažįstamais. Veiks loterija (apylinkės nariai gali fantus palikti Aldonos krautuveje, Lemonte), bus žaidimų vakams. Prašome svečius atvykti išalkusius, bus daug skanaus maisto.

x Lituanistikos katedrai remti susikūrė įvairuose kraštuose specialūs lėšų telkimo komitetai. Dr. Antanas Pacevičius Kanados lėšų telkimo pirmininkas, Jaras Alkis — Anglijoje, Narcizas Prielaida — Šveicarijoje, Kolombijoje lėšas telkti pasidėjo Bogotos Lietuvių Moterų draugija, kurios pirmininkė yra Nijolė Stasiukynienė ir Vokietijoje LB Krašto valdyba, pirmininkas Juozas Sabas. JAV vyriausiojo komiteto pirmininkas yra Jonas Kavaliūnas.

x LB Lemonto apylinkės tradicinė gegužinė įvyks sekmadienį, rugsėjo 9 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Prasidės 12 val. po pietų, ir teks iki tamsos. Bus daug skanaus maisto, gėrimų ir užsiėmimų jauniems ir seniems. Prašome svečius atsivežti savo sulankstomas kėdes.

x Lietuvių enciklopedija Chicago Lawn bibliotekoje, 6120 So. Kedzie, išnešta į užpakalinio sandėlio lentynas, iš kur kartais knygos ir visai išimamos. Bibliotekos vedėja aiškina, kad trūksta pareikalavimo. Stenkimės bibliotekose daugiau imti, naudoti lietuviškas knygas, tas padės šias knygas išlaikyti ir jų daugiau įgyti.

x Vienos savaitės kelionė į Lietuvą — Spalio 7 — 16 d. Kaina iš Chicago — 1350.00 dol., iš Bostono — 1140.00 dol. Skubėkite registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787.

x Kun. Juozas Jurgelonas, rugsėjo 1 d., Worcesterio vyskupo Harringtono buvo perkeltas vikaru iš Websterio Švenč. Širdies parapijos į Švč. M. Marijos parapiją Shrewsbury, Mass.

x Kun. Antanas Svedas, MIC, Rosario Argentinos marijonų vyresnysis ir naujokų magistras, lanko gimines Amerikoje. Jis iki rugsėjo 12 d. bus apsisojęs marijonų vienuolyne prie „Draugo“. Praeitą mėnesį atšventė kunigystės aukštinį jubiliejų.

x Dažams nepadengus popieriaus, vakarykštės dienos vedamajame neaiškiai atsispausdino šis sakiny: Blogiausių atveju smerkiame tik tokius žmogžudystę vaizduojančius veikalus, kurie nieku nepateisinamą žmogžudystę išaukština, kurie perša antimoralinę tezę, kad žmogžudystė yra geras dalykas.

x Dariaus Girėno liuanistikos mokykloje Jaunimo centre veikia aštuoni pradinės mokyklos skyriai, vaikų darželis ir dvikalbė klasė silpnai lietuviškai kalbantiems vaikams. Naujų ir jau mokyklą lankančių mokinių registracija ir nauji mokslo metai prasidės šeštadienį, rugsėjo 8 d., 9 val. ryto. Pirmąją dieną pamokos vyks nuo 9 — 12 val. Mokykloje bus galima įsigyti visus reikalingus vadovėlius, pratimus, sąsiuvinius ir kt. Kviečiami ir laukiami visi lietuvių kilmės vaikai. Mokyklai vadovauja patyręs pedagogas mok. Juozas Plačas.

x Kasdieninis gyvenimas ok. Lietuvoje — tema, kuri bus gvildinama Chicago skautininkų draugovės suiego pirmadienį, rugsėjo 10 d., 7:30 val. vak. draugininkės namuose. Pašnekėsiu eiga duos neseniai ok. Lietuvoje apsilankiusi sesė, papasakodama savo išpatyčius. Visos skautininkės kviečiamos dalyvauti.

x Dr. Violeta Kelertienė, nauja liuanistikos profesorė Illinois universitete Chicagoje, šį rudenį dėstys lietuvių kalbos pradinį (Lith. 101) ir aukštesnįjį (Lith. 104) kursą, lietuvių dramą (Lith. 223), lietuvių kalbos sudėtį (Lith. 332) ir du savarankiško darbo (independent study) kursus (Lith. 299 ir Lith. 339). Asistentė Dana Račiūnaitė. Registracija rugsėjo 11 — 13 d. Lietuvių fondas yra paskyręs stipendiją.

x Prof. dr. Bronius Vaškėlis, liuanistikos katedros vedėjas Illinois universitete Chicagoje, darbą pradeda nuo šių mokslo metų pradžios.

x Kazys Rožanskas, Chicago, Ill., Ona Maciulevičienė, Cleveland, Ohio, K. Giedraitis, Ypsilanti, Mich., Vaclovas Donis, Cicero, Ill., John Sakalas, Palatine, Ill., Petras Andriulis, Hot Springs, Ark., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 17 dol. jo stiprinimui. Labai ačiū.

x Dail. J. Paukštienė, Chicago, Ill., gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles su 12 dol. auka dienraščiui. Labai ačiū.

x Pijus Jurkšaitis, Toronto, Kanada, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir pridėjo 17 dol. jo stiprinimui. Labai ačiū.

x Ona Prankevičiūtė, Chicago, Ill., žinoma gerų darbų rėmėja, lankėsi „Drauge“, gražino laimėjimų šakneles ir už jas įteikė 20 dol. auką. Širdingas ačiū.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc. patarnauja akcijų bonų fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

(sk.)

Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso Toronte metu vyko jaunimo svarstybos: „Religinė išieivijos jaunimo orientacija — kas stiprina ir silpnina jo tikėjimą“. Nuotraukoj svarstybų dalyviai: Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, Laima Gustainytė-Underienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, dr. Saulius Jankauskas, stud. Edis Putrimas.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

GRAŽI SUKAKTIS

Rugsėjo 2-ros popietę susirinko gausus būrys giminių ir draugų į Račkauskų vilą Beverly Shores, Ind., ypatinga proga. Ta diena buvo skirta sukaktuviniškai mokytojai Janinai Račkauskienėi — Rūgtytei jos sėkmingo aštuoniolikosmetinio gimtadienio proga.

Puikioj gamtos aplinkoj, tarp žaliuojančių medžių, skambėjo garsios kalbos ir linksmas juokas, o protarpiais pasigirdavo ir smagių dainelių posmai. Svečias iš Lietuvos, solenizantės gimnaitis, Jurgis Rocevičius paskaitė savo paties eiliuotą „poemą“ Janinos garbei, iškeldamas svarbesnius solenizantės gyvenimo įvykius, o ju būta nemažai. Po to jis įteikė savo paties padarytą gražų rankdarbį, saulės imitaciją, apsaugytą lietuviškais gintarais. Apolinaras P. Bagdonas paskaitė savo eilėraščius: „Skubancios dienos“ ir „Zemaitijos kryžius“.

Svečių tarpe buvo ir kitas sukaktuviniškas — Petras Pupius, jo garbei sugiedota „Ilgiausių metų“.

Iškilmingus pietus paruošė sukaktuviniškas stūnas prof. Jonas Račkauskas ir jo žmona Ramunė, dukterys Janina ir Irena su savo šeimomis. Svečių buvo gal apie 50. Malda sukaklėjo kun. J. Duoba. Pabaigai buvo atneštas sukaktuvinis tortas su 80 skaidrumi viduryje. Sukaktuviniškai užpūtė žvakutes, visiems plojant ir tada visi sustojė su šampano taurėmis rankose sugiedodami Janinai „Ilgiausių ir laimingų metų“.

POPIEŽIAUS ORDINAS BRONIUI KVIKLIUI

Vatikanas. Popiežius Jonas Paulius II, įvertindamas „Lietuvos Bažnyčių“ autoriaus Broniaus Kviklio darbą, kurį jis atlieka paruošdamas veikalus apie okupuotosios Lietuvos bažnyčias atskiro- mias vyskupijomis, apdovano-

Bronius Kviklys autografuoja Lietuvos bažnyčių tomą.

jo jį aukso ordinu „Augustae Crucis Insigne Per Ecclesiam Pontificem“. Šis aukšto laipsnio ordinas buvo jam iškilmingai įteiktas Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso metu Toronte, Kanadoje. Ordiną iš Romos atvežė ir jį įteikdamas Šv. Tėvo įgaliojatus vyskupas Antanas Deksnys savo kalboje išskėlė autoriaus darbą, kuris esąs retas įvykis R. K. Bažnyčios istorijoje.

A. P. B.

Žvejo Juozo Grišmanausko paminklas Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

ARGENTINOJE

— Lietuvos Susivienijimas Argentinoje, seniausia lietuvių organizacija Buenos Aires priemiestyje, iškilmingai atšventė savo 70 metų gyvavimo sukaktį liepos 1 d. vadinamu „Draugystės Karavanu“, aplankydami kitas lietuviškas organizacijas, liepos 8 d. kultūrine popiete, liepos 9 d. pamaldomis už mirusius narius lietuvių Aušros Vartų par. bažnyčioje ir pietumis savo salėje. Pagrindinis minėjimas buvo liepos 15 d. Atidarė buvęs pirmininkas ir plataus masto visuomenės veikėjas Leopoldas Stankevičius. Prisiminė kūrėjus, kurių daugumas jau išmirę. Vėliau atnešė kūrėjų anūkai, kurių buvo apie 40. Buvo sveikinimai įvairių organizacijų atstovų nuo Buenos Aires ir priemiesčių iki Berisso „Mindaugo“ ir „Nemuno“ draugijų, kurios atliko ir meninę dalį. Taip pat meninį dalyvavo šokėjai veteranai ir „Žibučiu“ ansamblis. Užbaigė susivienijimo pirmininkas gražia kalba R. Stalioraitis, vieno iš kūrėjų anūkas, pasveikindamas visus.

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— Lietuvos centras liepos 29 d. savo būstinėje Villa Lugano paminėjo emigrantų dieną su menine programa ir vaišėmis. Gyvąjį paveikslą — laivą parodė Elzė Kairytė Casaburi, Alfredas Ruplėnas ir jaunimas. Muzika palydėjo L. Lemberis, Sofija Bagdomaitė ir Janina Macaitytė. Taip pat pavaizdavo Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą. Pasirodė tautinių šokių ansamblis „Inkaras“, pašokdamas lenčiūgelį ir purpūrį. Pabaigoje Lietuvių centro pirm. H. Katinas tarė padėkos žodį visiems programos atlikėjams.

— „Nemuno“ draugija, gyvuojanti ir veikianti Berisso mieste, „Radio Provincia“ rugpjūčio 3 d. buvo pakviesta atlikti tipiška lietuviška programa ir asmuo papasakoti apie Lietuvą, jos kultūrą, istoriją ir tradicijas. „Nemuno“ draugija padarė dideles reformas savo būstinėje, kur gali šeštadieniais ir sekmadieniais susirinkti žaisti jaunieji ir senieji, taip pat gauti lietuviško užkandžio. Taip vyksta vyresniųjų ir jaunųjų bendravimas ir lietuviškų tradicijų perdavimas.

— A. a. Benediktas Paždagys, 81 metų amžiaus, staigiai mirė liepos 28 d. Villa Lugano. Kilęs iš Pasvalio apylinkės. Argentinoje gyveno nuo 1928 m. Čia vedė Liudviką Jelinskaitę, su kuria išaugino dukrą. Nuliūdime liko žmona, duklė Rosita Ziberkienė ir kiti giminės. Palaidotas Flores kapinėse. Laidotuvės buvo kunigai A. Steigvilas ir A. Lubickas.

— A. a. Jonas Baliukas, 86 metų amžiaus, mirė birželio 29 d. Jis buvo miškinin-

kas, į Argentiną atvažiuojo po antrojo karo. Argentinoje liko jo brolio vaikai, Š. Amerikoje jo žmona Marija Baliukienė, gyvenanti Chicagoje.

— Agota Vilniškytė — Vaboliene, 77 metų amžiaus, mirė gegužės 4 d. Buenos Aires mieste. Liko seserė čia su šeima. Palaidota Chacarita kapinėse, Buenos Aires mieste.

— Sol. Dalia Noreikaitė-Kučėnienė, atvykusi aplankyti giminių gyvenančių Argentinoje, koncertuos rugsėjo 8 d. Lietuvių centre Villa Lugano, o rugsėjo 9 d. Aušros Vartų lietuvių parapijoje Tautos šventės proga. D. Kučėnienė yra gyvenusi Argentinoje ir moka ispanų kalbą.

— Jurgis Brizgys, salezičių vienuolijos narys, Rosario salezičių didelės spaustuvės ir spausdinimo mokyklos vedėjas, šiemet švenčia 45 metų vienuoliško gyvenimo sukaktį. Jis yra gimęs Plynių km., Daukšų valsč., Marijampolės apskr. Mokėsi Marijonų gimnazijoje Marijampolėje. Paskiau įstojo į salezičių vienuoliją, ilgai gyveno Italijoje, o po karo atvyko į Argentiną ir visą laiką gyvena Rosario, antrame dydžiu Argentinos mieste. Jis nenutraukia ryšių ir su lietuviiais, yra su J. Papečkiu suredagavęs ir išleisęs dvi laidas „Lietuviai Argentinoje“. Jo vyriausiasis brolis yra vyskupas Vincencas Brizgys, viena sesuo yra Nekalto Prasišėjimo vienuolijos narė, atšventusi aukštinį jubiliejų. Taip pat Chicagoje gyvena dar trys jo broliai: Simas, Juozas ir Petras su šeimomis. Argentinoje jis darbuojasi jau 34 metus, 47 metai, kai išvykęs iš Lietuvos.

— Lietuvos centras liepos 29 d. savo būstinėje Villa Lugano paminėjo emigrantų dieną su menine programa ir vaišėmis. Gyvąjį paveikslą — laivą parodė Elzė Kairytė Casaburi, Alfredas Ruplėnas ir jaunimas. Muzika palydėjo L. Lemberis, Sofija Bagdomaitė ir Janina Macaitytė. Taip pat pavaizdavo Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą. Pasirodė tautinių šokių ansamblis „Inkaras“, pašokdamas lenčiūgelį ir purpūrį. Pabaigoje Lietuvių centro pirm. H. Katinas tarė padėkos žodį visiems programos atlikėjams.

— Julius ir Monika Mičiūdai susilaukė liepos 21 d. antro sūnaus. Tuo džiaugiasi Janė ir Julius Mičiūdai, Argentinos lietuvių veikėjai. Antros dukros susilaukė Rapolas ir Mirta Rukšėnaitė-Paršėliai. Anūke džiaugiasi tik tėvai ir senele vėl tapusi Elena Rukšėnienė, nes R. Paršėlio tėvai seniai mirė. Jie taip pat yra buvę Argentinos lietuvių veiklūs nariai.

— Argentinos lietuvių solistė Adriana Jocytė de Cervetti buvo išvykusi į Venecuelą dalyvauti Pietų Amerikos lietuvių kongrese. Ji ten atliko lietuviškų ir ispaniškų dainų programą.

— Elena ir Karolis Blumbergai su sūnumi Axeliu buvo išvykę visam mėnesiui į Europą. Jie aplankė daugelį kraštų, taip pat Vilnių ir susitiko su abiejų giminėmis. Dabar jau laimingai grįžo į Argentiną ir pradėjo savo darbą.

— Jonas ir Katalina Čekauskai buvo ilgesnį laiką Europoje ir gavo progą pamatyti, kaip gyvena Sovietų Sąjungoje. Jie važiuo su Rotary klubo ekskursija. Dabar jau grįžo laimingi namo.

— A. a. Janina Engelaitienė, 57 metų amžiaus, mirė liepos 17 d. Florencijos Varella mieste. Liko nuliūdime vyras ir dvi dukros su šeimomis, taip pat giminės Stankūnai. Palaidota F. Varella kapinėse.

— A. a. Jonas Baliukas, 86 metų amžiaus, mirė birželio 29 d. Jis buvo miškinin-

CHICAGOS ZINIOS

KELIONIŲ FILMAI

Field muziejuje, 12 gatvė prie ežero, Chicagoje, rugsėjo ir spalio mėnesiais bus rodomi kelionių filmai. Rugsėjo 13 d. — Kinija, rugsėjo 20 d. Black Hills, rugsėjo 27 d. — Anglija, spalio 4 d. — Pietų Amerika, spalio 11 d. — Timbaktu, spalio 18 d. — Argentina, spalio 25 d. — Šveicarija ir Alpi. Filmai rodomi muziejaus Simpson teatre, tęsiasi 90 min., pr. lžia 1 val. 30 min. p. p., įėjimas nemokamas.

MIRTYS DĖL ALKOHOLIO

Tyrimai parodė, kad trys suaugusieji, kurie rugsėjo 3 d. Chicago paežerės kely žuvo automobilio nelaimėje drauge su 4 vaikais, buvo stipriai išsigėrę. Dėl alkoholio užgo septynios gyvybės, jų tarpe keturių nekaltų žmonių.

PAKEIČIA STATINES

Chicago miestas pradeda naują eksperimentinį planą — pakeisti sunkias metalines statines šiukšlėmis, įvedant lengvesnes, plastikines. Tada užteks trijų žmonių prieš šiukšlių išvežimo mašinos, vieton dabar turimų keturių.

FILMAI GRANT PARKE

Planuojama Grant Parke, kur vyksta koncertai atvirame ore, penktadienį ir šeštadienį naktį 40-ties pėdų ekrane pradėti rodyti filmai. Ju ilgis — 90 minučių, pradžia 9 val. vak. Lyjant filmai numatyti rodyti Memo instituto auditorijoje. Taip numatyta naudoti Video filmas. Jau dabar pradėjami bandymai.

CHICAGOS MERO KONFERENCIJA

Chicago meras Harold Washington rugsėjo 5 d. miesto rotušėje sušaukė etninės ir įvairių miesto dalių spaudos konferenciją. Drauge dalyvaavo ir įvairių miesto sričių ir darbų vadovaujantieji specialistai, mero talkininkai.

Kalbėdamas apie įvairias svarbesnes miesto projektų sutartis, meras pažymėjo, kad stengiamasi darbus atiduoti iš valstybinėms. Sutartys daromos atviro, jas gali patikrinti kiekvienas pilietis. Prisiminė apie nesutarimus su miesto tarba. Po mero trumpos kalbos buvo duota pasisakyti įvairių sričių, ekspertams. Stengiamasi prvesti darbų sutarčių tikrinimą, įvairių miesto dalių aldermanai (seniūnai) painformuojami apie planuojamus darbus jų srityje. Stengiamasi sumažinti išlaidas, kontroliuoti sutartis ir jas daruoti atviris publikai. Iš federalinio izdo prašoma lėšų prvesti greito susisiekimo linija nuo Roosevelt stoties į pietvakarius, į Midway aerodromą.

Nusistatyta praplėsti O'Hare aerodromą. Lektuvų linijos pasidžado tam skirti 840 mil. dol. Be kitų dalykų bus įtaisyti platūs diržai pervežti keleivius, praplėstos vietos automobiliams statyti.

Mieste nusistatyta atnaujinti daugelio gatvių grindinius, gerinti kanalizaciją, taisyti saligatvius, pagerinti gatvių apšvietimą. Tiems ir kitiems darbamams numatoma užtraukti paskolą. Meras parbrėžė, kad norima reformuoti darbų sutarčių sudarymą.

Meras Washingtonas pažymėjo, kad jis labai gerbia kard. Bernardin ir yra atviras priimti jo pastabas ir patarimus.

Numatoma, kad greito susisiekimo linija į Midway aerodromą bus pradėta tiesti 1986 m. ir baigta 1991 m., prieš pasaulinę parodą. Į spaudos konferenciją buvo susirinkę pilna salė laikraštinių, radijo ir televizijos atstovų. „Draugui“ ir Altai atstovavo kun. J. Prunskis.